

προσεχώς

Περιοδική έκδοση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης

ΤΕΥΧΟΣ 25 - ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2014

Στον Αντρέα αφιερώνεται... 05

Στη φίλη μας τη Δήμητρα 07

Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης

- Εργαστήρια δημιουργίας ταινιών μικρού μήκους 08
Της Βιργινίας Στεφανοπούλου
- «Εκφράσου με animation»
- Πέντε δίωρα εργαστήρια εισαγωγής στην τέχνη του animation 10
- Κινηματογραφικό εργαστήριο δημιουργίας ταινίας μυθοπλασίας (Νοέμβριος 2014 - Μάιος 2015) 12

Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου

- Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου 2014 13
Επιμέλεια: Νώντας Σαρήης

Πρόσωπα της λογοτεχνίας

- Ο διαχρονικός και οικουμενικός Νίκος Καζαντζάκης (1883-1957) 15
Συζήτηση με εισηγητές τους Λευτέρη Χαρωμίτη, Θανάση Αγάθο και Τάσο Γουδέλη
- Κατερίνα Γώγου (1940-1993): «Σημασία έχει να παραμένεις άνθρωπος» 21
Συζήτηση με εισηγητές τους Αντώνη Μποσκοΐτη, Γιώργο Χρονά και Δημήτρη Αθηνάκη

Αγώνες για ειρήνη, κοινωνική δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια

- 1963-2013: 50 χρόνια από τη δολοφονία του Μαραθωνοδρόμου της Ειρήνης Γρηγόρη Λαμπράκη 27
Συζήτηση με εισηγητές τους Πάνο Τριγάζη και Κώστα Μανταίο
- Η συμμετοχή των Ελλήνων μεταναστών της Αμερικής στο ριζοσπαστικό εργατικό κίνημα των ΗΠΑ 29
Συζήτηση με εισηγητές τους Κώστα Βάκκα, Στέλιο Κυμιωνή και Θανάση Τσακίρη
- Η ποινικοποίηση της ασθένειας του AIDS: Κορύφωση της βαρβαρότητας 33
Συζήτηση με εισηγητές τους Μαρινίκη Αηθελίζοπούλου και Λουκά Σταμέλλο

Η μουσική στον κινηματογράφο και στη ζωή μας

- Το μουσικό ταξίδι του Γιάννη Πετρίδη 35
Συζήτηση με εισηγητές τους Νικόλη Αλεξανδροπούλου, Γιάννη Πετρίδη και Μαρία Μαρκουλή
- Η μουσική στον κινηματογράφο 39
Συζήτηση με εισηγητές τους Φάνη Λαγοθέτη, Σπύρο Ανδρέαδη, Περικλή Χούρσογλου, Γιώργο Βαρσαμάκη, Γιάννη Αρζιμάνογλου και Άκη Δασούτη

Μυστήρια στον μακρόκοσμο και τον μικρόκοσμο

- Αναζητώντας τη σκοτεινή ύλη του σύμπαντος 41
Συζήτηση με εισηγητές τους Γιώργο Κ. Φανουράκη και Νίκο Ταμπάκη
- Η Πίνδος και οι άνθρωποί της 45
Συζήτηση με εισηγητές τους Δημήτρη Κουτσιαμπασάκο και Χρήστο Δερμεντζόπουλο

Η τέχνη της φωτογραφίας

- «The Migrant Mother»: Φωτογραφίζοντας τη δυστυχία 47
Του Γιάννη Αυγέρη

Κινηματογραφικά βιβλία και περιοδικά

- Οι κινηματογραφικές εκδόσεις του 2013 49
Του Δημήτρη Καλαντίδη

Τμή κάρτας μέλους της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης για το 2014 30€ (για μαθητές - φοιτητές - άνεργους 20€). Το μέλος της Λέσχης έχει δικαίωμα δωρεάν παρακολούθησης όλων των ταινιών που θα προβάλλει η Λέσχη μέσα στο 2014. Δελτίο συμμετοχής για μία προβολή 5€ και 3€.

Για σας ο κινηματογράφος είναι ένα θέαμα. Για μένα, είναι σχεδόν μια αντίληψη του κόσμου. Ο κινηματογράφος είναι φορέας της κίνησης. Ο κινηματογράφος είναι τόλμη. Ο κινηματογράφος διαδίδει ιδέες.

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ ΜΑΓΙΑΚΟΦΣΚΙ
(Αύγουστος 1922)

Τα εντυπώγραφα κείμενα εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων τους

ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Κάθε ΤΕΤΑΡΤΗ στις 21:00 και 23:00 στο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ «ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ»

(Λεωφ. Ειρήνης 50, Πλατεία Εθνικής Αντίστασης, Άνω Ηλιούπολη, τηλ.: 210 9937870, 210 9941199, 210 9914732)

ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Κάθε ΚΥΡΙΑΚΗ στις 20:00 στην Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΞΙΑΓΩΓΩΝ

(Μαρίνου Αντύπα 86, Άνω Ηλιούπολη, τηλ.: 210 9941199, 210 9914732)

Ιστοσελίδα: www.klh.gr
E-mail: info@klh.gr

Επιμέλεια εκδόσης: m³/Cubed (www.mcubed.gr)

Εκτύπωση: ΧΡΩΜΟΑΝΑΛΥΣΗ - TRIBUTE PLUS ADVERTISING

ΕΝΘΕΤΟ: Κριτικές ταινιών (Κ.Α.Η.: 27η θερινή περίοδος 2014 - 26η χειμερινή περίοδος 2013-2014)
Επιμέλεια: Δημήτρης Καλαντίδης

Ο πολιτισμός γίνεται πράξη!

ΑΦΟΙ ΚΟΛΟΜΒΟΥΝΗΣ

Στο κάτω κάτω της τιμής... υπάρχει ο Κολομβούνης!

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 9952030

l'arte
del gelato

χειροποίητο ιταλικό παγωτό από το 1896

135 Eleftheriou Venizelou
163 46 Πιουπλι, Athens

Tel: 2109901669

facebook

www.lartedelgelato.gr

07:00 - 16:00 & 20:00 - 00:30

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ
“Ο ΑΙΜΙΛΙΟΣ”
...που μόνο αυτός ξέρει
από καλό φαγητό!

ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ
ΛΕΜΟΝΑΤΟ
ΣΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ

Αριστοτέλους 105, Άνω Ηλιούπολη

ΤΗΛ.: 210 99 13 881 - 210 99 60 488

Κάθε Σάββατο
Ζωντανή Μουσική
Από τον Οκτώβριο μέχρι το Πάσχα

35 ΧΡΟΝΙΑ ΗΤΑΝ ΜΟΝΟ Η ΑΡΧΗ... ...ΚΑΙ ΤΩΡΑ Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Ζαχαροπλαστείο
Αρτοποιείο
Catering

ΔΕΜΙΡΗΣ
Όνορα & Ποιότητα

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 6 • ΠΛ. ΚΑΘΑΡΙΑ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 210 97 65 063 FAX 210 97 51 313

ΔΕΜΙΡΗΣ
STUDIOS & APARTMENTS

Σύβοτα Θεσπρωτίας
Τηλ. Επικοινωνίας: 26650 93428
697 4421042 - 694 7124232
www.demirishotel.gr

school of foreign languages
agnes
KATSIANOS

Φροντιστηριακός
Οργανισμός
Λογισμός
logismos.edu.gr

Υποτροφίες για αριστούχους!
Επικοινωνήστε μαζί μας
για περισσότερες πληροφορίες!

Ι. ΚΑΝΑΚΟΥΛΙΑΣ - Δ. ΚΑΝΑΚΟΥΛΙΑΣ - Χ. ΚΑΝΑΚΟΥΛΙΑ
Θεωρητική - Θετική - Τεχνολογική

Άριστη ποιότητα εκπαίδευσης,
στις χαμηλότερες τιμές.

Μαρίνου Αντύπα 102 & Φραντζή 1, Ηλιούπολη
τηλ.: 210 - 99.04.384-5

POINT DE VUE
VISTA PERSONALE
ASPECTO PERSONAL
VISION PERSONALE
POINT OF VIEW
ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΦΟΣ

ΓΥΑΛΙΑ ΟΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ | ΠΟΛΥΕΣΤΙΑΚΑ
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ (ΜΑΛΑΚΟΙ - ΗΜΙΣΚΛΗΡΟΙ - ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ)

Έφη Κατσώνη

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΑΡΙΑ 2, 163 46 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ, Τ: 210 971 9493

* ΣΤΟΝ ΙΔΙΟ ΧΩΡΟ Η ΕΦΗ ΕΚΘΕΤΕΙ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΕΡΓΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ
Η ΙΔΙΑ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 12 ΧΡΟΝΙΑ
ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΟΦΘΑΛΜΙΚΟΥΣ ΦΑΚΟΥΣ (ΓΙΑΤΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΙ)

Στον Αντρέα αφιερώνεται...

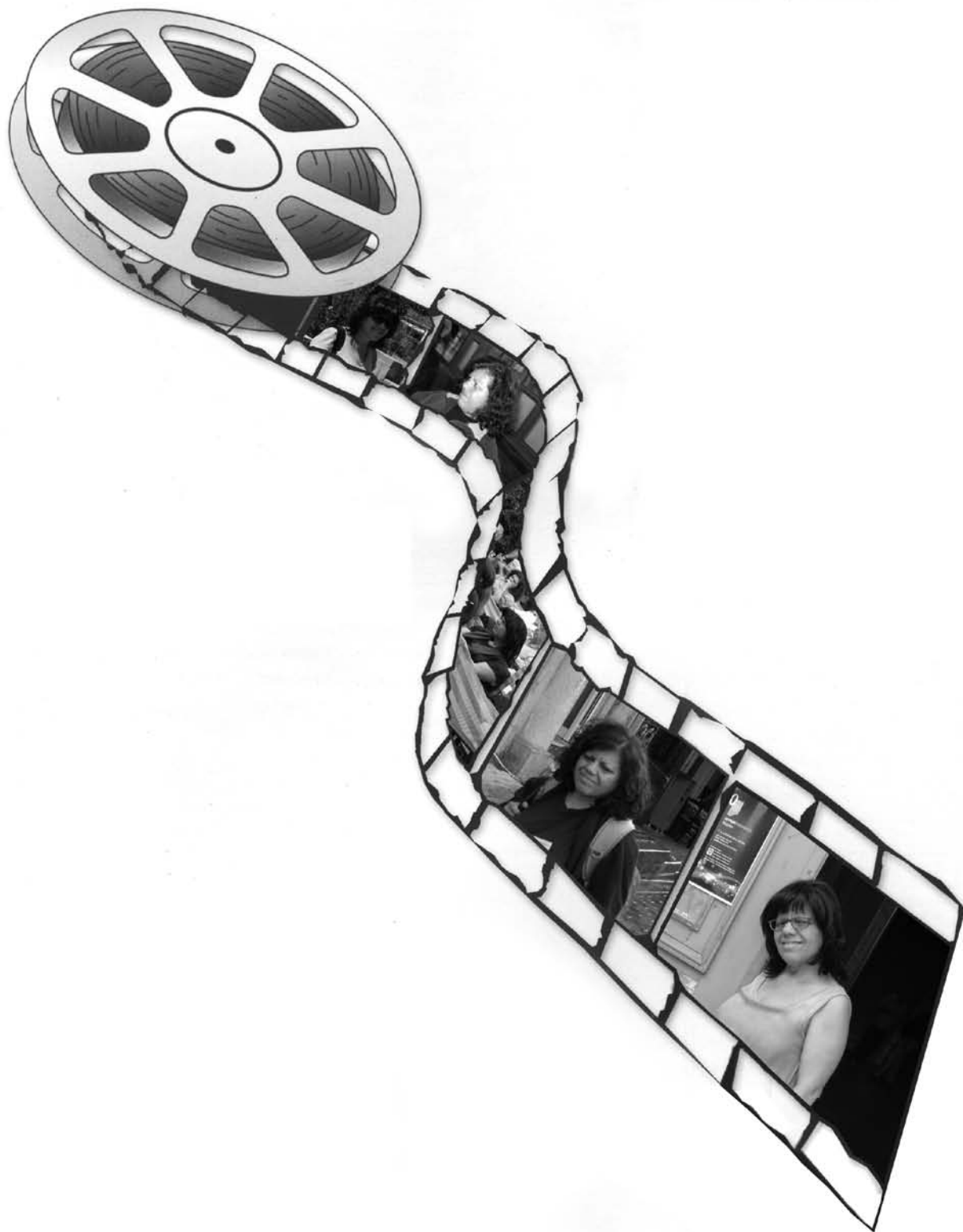
Την Πρωτομαγιά έφυγε από κοντά μας ο Αντρέας Παναγόπουλος.

Γεννήθηκε τον Δεκαπενταύγουστο του '57 και πέρασε τα παιδικά του χρόνια στη Βρίνα Ηλείας. Στην εφηβεία η οικογένεια του εγκαθίσταται στην Ηλιούπολη όπου και τελειώνει το 1^ο Γυμνάσιο. Σπουδάζει οικονομικά στη Θεσσαλονίκη και εργάζεται από πολύ νέος στην Εθνική Ασφαλιστική, αναπτύσσοντας έντονη συνδικαλιστική δράση.

Πνεύμα ανήσυχο, βρίσκει διέξοδο - πάντα μέσα από τις γραμμές της Αριστεράς - στους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες της μεταπολιτευτικής περιόδου για έναν καλύτερο, πιο δίκαιο κόσμο. Επιπλέον συμμετοχος σε οποιοδήποτε εγχείρημα απευθυνόταν στον απλό άνθρωπο της γειτονιάς και της πόλης μας, από τους μεγάλους αγώνες της δεκαετίας του '80 για τη δημόσια περιουσία μέχρι την Περιφερειακή Υμηττού και το ΚΥΤ.

Διετέλεσε πρόεδρος του πρωτοπόρου για την εποχή του Τουριστικού Μορφωτικού Ψυχαγωγικού Συλλόγου (Τ.Μ.Ψ.Σ.), ενώ, το 1988, υπήρξε πρωτεργάτης και ιδρυτικό μέλος της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης, συμμετέχοντας σε όλες τις δράσεις της, καθώς ο Κινηματογράφος αποτελούσε μια από τις μεγαλύτερες αδυναμίες του.

Στη φίλη μας τη Δήμητρα

Πέρασε κιάλας μία χειμερινή περίοδος προβολών της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης που η Δήμητρα Οικονόμου δεν ήταν στην είσοδο της αίθουσας προβολών μας για να καλοδέχεται τους φίλους μας...

Είναη η πρώτη μας θερινή περίοδος, που δε στέκει στο ταμείο του θερινού μας κινηματογράφου, πάντα ορεξάτη, συνεπής, λεπτολόγα...

Κι είναη το πρώτο τεύχος του ετήσιου περιοδικού μας, που δεν πρότεινε ένα όμορφο εξώφυλλο, δε φρόντισε για μια συνέντευξη, για το κείμενο κάποιου νέου σκηνοθέτη, που δεν περιέχει ένα καινούριο άρθρο της.

Η φίλη μας η Δήμητρα, με μια ζωή πάντα γεμάτη από τραγούδια και δραστηριότητες για τις οποίες παθιασμένα δούλεψε, πάντα γεμάτη ζωντάνια, μαχητική και πεισματάρα, με ξεκάθαρη άποψη, πρώτη στις πιο δυναμικές κοινωνικές πρωτοβουλίες, σε κάθε δράση που είχε να κάνει με το κοινό καλό, το καλό των απλών ανθρώπων, φίλων, συνεργατών, συνοδοιπόρων της.

Η φίλη μας η Δήμητρα, που «βιάστηκε» να φύγει γι' άλλες προβολές...

Μακριά από την Κ.Λ.Η. που, όπως έγραφε στο τελευταίο της άρθρο πέρυσι τέτοιοη καιρό, ήταν - εδώ και εικοσιπέντε χρόνια - το σπίτι της, η οικογένειά της. Μακριά από κείνον τον «κύκλο» φιλίας, κοινωνικής δράσης και προσφοράς, συμμετοχικής δουλειάς στην καλύτερη εκδοχή, που την προστάτευε και τη ζέσταινε. Μακριά από την αγαπημένη της τέχνη της κινούμενης εικόνας και τους δημιουργούς της, ιδιαίτερα τους νέους κινηματογραφιστές. Μακριά από τους φίλους της τους «μικρομηκάδες».

Ένα ακόμα «καμένο καρέ» στο φίλμ της δικής μας κοινής ζωής...

Πολύ γρήγορα.

Πολύ πιο γρήγορα απ' όσο αντέχει η θέληση, μα προπάντων η καρδιά μας...

Στο καλό Δημητρούλα,
ταινίες πολλές, κόσμων άλλων
να βρεις να βλέπεις
κι αν προλαβαίνεις...
πάρε και καμιά συνέντευξη
από τους μεγάλους απόντες
του σινεμά...

*Κινηματογραφική
Λέσχη
Ηλιούπολης*

Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ

«ΕΚΦΡΑΣΟΥ ΜΕ ANIMATION»
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ANIMATION

Της *Βιργινίας Στεφανοπούλου*

Η Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης σε συνεργασία με τον σκηνοθέτη-εκπαιδευτικό Σπύρο Σιάκα και τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας Αντώνη Παπαδόπουλο και με την υποστήριξη του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας διοργάνωσε, από 19 Φεβρουαρίου μέχρι 19 Μαρτίου 2014, εργαστήριο εισαγωγής στις βασικές αρχές της δημιουργίας κινούμενης εικόνας. Ένα εργαστήριο ενταγμένο στις πολιτιστικές δράσεις της Ομοσπονδίας Κινηματογραφικών Λεσχών Ελλάδας (Ο.Κ.Λ.Ε.) με θέμα τη γνωριμία των σινεφίλ με την τέχνη του animation και τη βιωματική προσέγγιση των εκφραστικών μέσων της.

Στον φιλόξενο χώρο του MEDIA LAB της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ηλιούπολης συναντήθηκαν άνθρωποι που διέφεραν στην ηλικία, την επαγγελματική απασχόληση, τα γενικότερα ενδιαφέροντα, τους ένωσε όμως η αγάπη για το αντικείμενο του εργαστηρίου και η διάθεση για δημιουργία. Γνωρίστηκαν μεταξύ τους, συνεργάστηκαν με κέφι και δημιούργησαν το δικό τους animation. Μάλιστα, προκειμένου να το ολοκληρώσουν με τον καλύτερο τρόπο, αρκετοί απ' αυτούς συναντήθηκαν και εκτός εργαστηρίου. Λειτουργήσαν δύο τμήματα 4:00-6:00 μ.μ. και 6:00-8:00 μ.μ. χωρισμένα σε μικρότερες ομάδες και δημιουργήθηκαν επτά ολιγόλεπτες ταινίες.

Στην πρώτη συνάντηση, μετά την προβολή κάποιων βραβευμένων ταινιών κινουμένων σχεδίων, ο Αντώνης Παπαδόπουλος έκανε μια σύντομη αλληλ περιεκτική εισαγωγή στο δράμα και τα «κατά ποιόν» μέρη του, δίνοντας έμφαση στον μύθο, τους χαρακτήρες, τις συγκρούσεις, την περιπέτεια, την αναγνώριση και πρότεινε ως βασικό θεωρητικό κείμενο την *Ποιητική* του Αριστοτέλη. Στη συνέχεια, μαζί με τον Σπύρο Σιάκα ανέπτυξαν τις βασικές αρχές δημιουργίας σεναρίου και ο δεύτερος έθεσε στους συμμετέχοντες το ερώτημα με βάση το οποίο θα έπρεπε να επιλέξουν το θέμα του σεναρίου τους: «Κινηματογραφική Λέσχη, γιατί; Τι προσφέρει;» Θα έπρεπε να τους απασχολήσει μια από τις πολλές διαστάσεις (ψυχολογική, πολιτιστική, εκπαιδευτική) της προσφοράς της

Κινηματογραφικής Λέσχης στην τοπική κοινωνία.

Στη δεύτερη συνάντηση δημιουργήθηκαν ομάδες και η κάθε μια, μετά από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, επέλεξε το θέμα, τους ήρωες-άψυχα αντικείμενα που θα το αναδείκνυαν, το πιθανό κείμενο (αφήγηση, μονόλογος, διάλογος) το σκηνικό της δράσης και τελικά αποτύπωσε το σενάριό της σε φύλλα εργασίας. Παράλληλα, έγιναν και μερικά προπλάσματα ηρώων με πηλαστελίνη.

Οι τρεις επόμενες συναντήσεις αφιερώθηκαν στην ολοκλήρωση της δημιουργίας των ηρώων και των σκηνικών, στη φωτογράφιση πλάνων συνεχόμενης κίνησης και στο μοντάζ. Όλα με την καθοδήγηση του Σπύρου Σιάκα. Ήταν οι μέρες που ο χώρος του MEDIA LAB έσφυζε από κίνηση, δράση, δημιουργικότητα.

Στην τελετή λήξης προβλήθηκαν οι επτά ταινίες του εργαστηρίου αλληλ και κάποιες ταινίες κινουμένων σχεδίων που πρόκειται να προβληθούν στο Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας τον Σεπτέμβριο του 2014. Παρευρέθη και μίλησε στους συμμετέχοντες για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δημιουργοί ταινιών animation ο βραβευμένος σκηνοθέτης ταινιών κινουμένων σχεδίων και ερευνητής Άγγελος Ρούβας, που είναι και δημιουργός του αφιερωμένου στο Ελληνικό Κινούμενο Σχέδιο ιστότοπου <http://www.greekanimation.com>. Στους συμμετέχοντες δόθηκε «Βεβαίωση Παρακολούθησης Εργαστηρίου».

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ:

1. ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΣΕΝΑΡΙΟ: Άλλη μία μέρα ξεκινά, το ξυπνητήρι χτυπάει. Ο μικρός Σπιρτούλης ξυπνά, βγαίνει από το σπιρτόκουτο του κι αποφασίζει να δει μία ταινία στο σινεμά. Πηγαίνει στο iPhone του και ψάχνει, αλλά δε βρίσκει τίποτα καλό στα multiplex. Τσαντισμένος, πετάει το iPhone και τότε συνειδητοποιεί ότι από κάτω του βρισκόταν το περιοδικό «ΠΡΟΣΕΧΩΣ». Αρχίζει να το ξεφυλλίζει και τότε, ενθουσιασμένος, βρίσκει την ταινία που ήθελε να δει, σκίζει τη σελίδα και την παίρνει μαζί του. Φτάνοντας στην αίθουσα τον περιμένει μια έκπληξη... Η συνέχεια στην οθόνη.

ΟΜΑΔΑ: Αθανασιάδης Θανάσης, Γεμιστού-Σκούτα Νεφέλη, Πανταζοπούλου Ευσταθία, Σπαθή Νταϊάνα, Σταμάτης Κωνσταντίνος, Φανίδη Αθηνά.

2. ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΓΟΜΟΥΛΗ

ΣΕΝΑΡΙΟ: Ο Γομούλης, γλιστρώντας ανάμεσα σε βιβλία, πέφτει πάνω σε ένα βιβλίο που περιέχει αρνητικά κοινωνικά στερεότυπα. Έτσι αγωνίζεται να σβήσει από καθένα από αυτά τη λέξη ή συλλαβή λέξης που με την απουσία τους θα τα μετατρέψουν σε θετικές ιδέες. Όταν αυτά τα αρνητικά στερεότυπα διορθώνονται, ξεπροβάλλουν δίπλα από τις φράσεις ταινίες που πραγματεύονται τις αντίστοιχες υγιείς ιδέες.

ΟΜΑΔΑ: Αρναούτη Ειρήνη, Βατούγιος Γεώργιος, Γιαννοπούλου Κική, Ηλιόπουλος Γεώργιος, Μενδρινός Εμμανουήλ, Μιχαηλίου Αικατερίνη, Μιχελή Αργυρώ, Ταπραντζή Αμαλία.

3. ΕΡΧΕΣΑΙ;

ΣΕΝΑΡΙΟ: Το καφέ παπούτσι, με το σταθερό και σοβαρό βήμα ενός ενήλικα, θα διανύσει την απόσταση που το χωρίζει ως την είσοδο μιας Κινηματογραφικής Λέσχης, περνώντας μέσα από σημαντικούς κι εξάισιους σινεφίλ σταθμούς. Παρόμοια διαδρομή θα ακολουθήσει λίγο αργότερα το κόκκινο νεανικό παπούτσι με σύντομες στάσεις για παιχνίδι και ονειροπόληση στις διάσημες παιδικές ταινίες που βρίσκει στο δρόμο του. Τα δύο παπούτσια θα συναντηθούν και με χαρούμενη διάθεση θα περάσουν μαζί το κατώφλι της λέσχης. Φιλμικές πορείες και συννευρέσεις, ένα «εμπυχωτικό»... road movie με τερματικό σταθμό την

Κινηματογραφική Λέσχη, που γεφυρώνει το χάσμα γενεών και προβάλλει τη διαφορετικότητα ως συνεκτικό στοιχείο μεταξύ των μελών της.

ΟΜΑΔΑ: Δαγκούλης Γιώργος, Κατσένη Ασημίνα, Ζερβού Μεταξία, Μπαϊραμπά Βάγια, Σκούφη Νάγια, Σωτηροπούλου Ντιάνα, Σωτήρχου Κωνσταντίνα, Χατζθεοδώρου Ελισάβετ.

4. ΚΛΗ, ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ!

ΣΕΝΑΡΙΟ: Ο γερο Μαγκουρίνος γκρινιάζει και δυσανασχετεί από τη λειτουργία της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στη γειτονιά του. Δε θέλει τον δυνατό ήχο ούτε μοντερνισμούς στις σκηνές και αρνείται να επισκεφθεί την ΚΛΗ, παρά τις προτροπές του κυρίου Φιλμάκη. Κάποια μέρα, ενώ μπαίνει στην αίθουσα για να παραπονεθεί, τον περιμένει μια ευχάριστη έκπληξη: Η όμορφη κυρία Μαγκουρίνα! Το ενδιαφέρον είναι αμοιβαίο και η στάση του κ. Μαγκουρίνου αλλάζει άρδην...

ΟΜΑΔΑ: Διαμαντοπούλου Αγγελική, Δρακοπούλου Αγγελική, Καθαντίδης Γιάννης, Λούζη Μαργαρίτα, Παλαιολογίου Νέλλη, Παπαδημητρουπούλου Έλλη και οι μικροί φίλοι της ΚΛΗ Λεωνίδας και Αλεξάνδρα Καρυδάκη.

5. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

ΣΕΝΑΡΙΟ: Μια γραμμή που αλλάζει σε κύκλο - ήλιο - σβούρα - ποδήλατο - χρόνο - απειλή και καταλήγει σε άποψη.

ΟΜΑΔΑ: Ζαρκινού Βάσω, Κουτσογιάννη Γεωργία, Μπασδέκη Περιστέρα, Μπέτσα Δώρα, Ταραβήρας Σταύρος, Χατζηγούλα Κωνσταντία

6-7. FILMAPONTAS ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ (δύο ταινίες με το ίδιο σενάριο)

ΣΕΝΑΡΙΟ: Το ταξίδι της Κινηματογραφικής Λέσχης σε όλο τον κόσμο, προκειμένου να ενώσει τους λαούς και να καταπολεμήσει το ρατσισμό.

ΟΜΑΔΑ: Ανδριγιαννάκη Πέγκυ, Γιαννακοπούλου Ελένη, Εληματζόγλου Μιχαήλ, Καρύδα Στέλλα, Κουκουβίτσα Μαργαρίτα, Κυριάκης Αποστόλης, Μπίστολα Αλέκα, Παππά Ναυσικά, Σερέπετσος Μιχαήλς.

Οι ταινίες θα παρουσιαστούν στο 37° Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, τον Σεπτέμβριο 2014.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ

ΛΕΣΧΗ

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

«ΕΚΦΡΑΣΟΥ ΜΕ ANIMATION» ΠΕΝΤΕ ΔΙΩΡΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ANIMATION

ΤΕΤΑΡΤΕΣ 19/02/2014 - 26/02/2014 - 05/03/2014 - 12/03/2014 - 19/03/2014
4:00-6:00 μ.μ. (1η ομάδα), 6:00-8:00 μ.μ. (2η ομάδα),
στο MEDIA LAB της ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ
(Κτίριο του ΟΤΕ), Νικομάχου 18, Κ. Ηλιούπολη.

Η Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης σε συνεργασία με τον σκηνοθέτη-εκπαιδευτικό Σπύρο Σιάκα και τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας Αντώνη Παπαδόπουλο και με την υποστήριξη του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας οργανώνει πέντε δίωρα εργαστήρια εισαγωγής στις βασικές αρχές της δημιουργίας κινούμενης εικόνας. Τα εργαστήρια αυτά εντάσσονται στο πλαίσιο μιας σειράς πολιτιστικών δράσεων της Ομοσπονδίας Κινηματογραφικών Λεσχών Ελλάδας (Ο.Κ.Λ.Ε.) με θέμα τη γνωριμία των σινεφίλ με την τέχνη του animation και τη βιωματική προσέγγιση των εκφραστικών μέσων της.

Η έναρξη των δράσεων έγινε με την έκδοση από την Ο.Κ.Λ.Ε. του εκπαιδευτικού εγχειριδίου *Εκφράσου με Animation* και συνεχίζεται με τη διοργάνωση διήμερων πολιτιστικών δράσεων στις Κινηματογραφικές Λέσχες σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Πρώτη συνάντηση

Αρχικά θα τεθούν οι βασικές αρχές δημιουργίας σεναρίου. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες με βάση ένα συγκεκριμένο θέμα θα δημιουργήσουν το σενάριο παρουσίας αυτού του θέματος. Το θέμα του κάθε σεναρίου θα επιλεγεί με βάση το κομβικό ερώτημα: «Κινηματογραφική Λέσχη; Γιατί; Τι προσφέρει;» Με βάση αυτό το ερώτημα οι συμμετέχοντες θα επιλέξουν μια από τις πολλές διαστάσεις (εκπαιδευτική, πολιτιστική, ψυχαγωγική) προσφοράς της Κινηματογραφικής Λέσχης στην τοπική κοινωνία (για παράδειγμα: ανάπτυξη κινηματογραφικής παιδείας, αντίβαρο στην καταιγίδα ταινιών «σκουπιδιών» και σίριαλ «από το πανέρι», διοργάνωση παράλληλων πολιτιστικών εκδηλώσεων, εκπαιδευτικές δράσεις κτλ.).

Τελικά θα παρουσιάσουν αυτό που θα επιλέξουν μέσα από την εμπύκωση ενός άψυχου αντικειμένου που σχετίζεται με αυτό. Για παράδειγμα, ένα απόκομμα εισιτηρίου, μια μπομπίνα, μια κλακέτα, ένας φακός, μια κιθάρα μπορεί να είναι υποψήφιοι χαρακτήρες που θα αποκτήσουν ζωή με την τεχνική του animation και θα παρουσιάσουν τον συγκεκριμένο ρόλο της Κινηματογραφικής Λέσχης στην τοπική κοινωνία.

Αναλυτικότερα, οι συμμετέχοντες σε αυτή τη συνάντηση:

1. Θα δημιουργήσουν τα κείμενα (αφήγηση – μονόλογοι - διάλογοι).
2. Θα αποφασίσουν τον χρόνο, τον τόπο και τους κεντρικούς ήρωες της ταινίας τους.
3. Θα αποτυπώσουν το σενάριό τους σε φύλλα εργασίας «Σύνοψης» και «Εικονογράφησης Σεναρίου», τα οποία αντιστοιχούν στα αντίστοιχα κομβικά στάδια δημιουργίας μιας ταινίας animation. Τα έργα που θα προκύψουν από αυτό το στάδιο αποτελούν έργα τέχνης τα οποία μπορεί να εκτεθούν είτε αυτόνομα είτε σε συνδυασμό με τις ταινίες που θα προκύψουν από αυτά.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ

ΛΕΣΧΗ

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑΣ (ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2014 - ΜΑΪΟΣ 2015)

Σε κάθε ταινία αναγνωρίζουμε τη συνεχή προσπάθεια των δημιουργών να ανακαλύπτουν και να ερμηνεύουν τον κόσμο μέσα από το δικό τους βλέμμα. Ωστόσο από την ανάγκη-επιθυμία μέχρι την πραγματοποίηση υπάρχει ένα διάστημα που ονομάζεται μαθητεία. Η μαθητεία μπορεί να είναι ατομική ή συλλογική. Κάθε μέθοδος έχει τη δική της γοητεία. Η συλλογική διαδικασία αποκτά τη δυναμική της μέσα από το κοινό όραμα με το οποίο οι συμμετέχοντες δρουν.

Συνεχίζοντας την επιτυχημένη συνεργασία μας με την Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης, προτείνουμε και φέτος τη λειτουργία ενός **Εργαστηρίου Μυθοπλαστικού Κινηματογράφου (Fiction)** αυτή τη φορά, στο οποίο οι συμμετέχοντες θα γνωρίσουν **όλα τα στάδια μιας κινηματογραφικής παραγωγής** από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι την προβολή της ταινίας, μαθαίνοντας να χρησιμοποιούν όλα τα εκφραστικά μέσα του κινηματογράφου.

Η συνεχής αλληλεπίδραση θεωρίας και πράξης με σημείο αναφοράς ομαδικές και ατομικές ασκήσεις, αλλά κυρίως με τη **δημιουργία μιας ταινίας μικρού μήκους**, την οποία οι συμμετέχοντες θα γράψουν, θα κινηματογραφήσουν και θα μοντάρουν, είναι η μέθοδος που προτείνουμε.

Εύλογα προκύπτει το ερώτημα: Δεν είναι σχήμα οξύμωρο η συλλογικότητα στην τέχνη; Ο κινηματογράφος είναι συλλογική διαδικασία με σκοπό την πραγματοποίηση ενός προσωπικού οράματος. Εμείς θέλουμε να σας μεταλαμπαδεύσουμε τη διαδικασία, παρακινώντας σας ταυτόχρονα να οραματιστείτε.

Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής:

Δημήτρης Καλαντίδης (2109941199, 6945405825, jim_kalant@hotmail.com)

Θοδωρής Μουμουλίδης (6948595004, tmoumoulidis@hotmail.com).

Έργον

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΒΟΤΣΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΙΔΥΜΙΩΤΗΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 2014

Εκδήλωση του Ιδρύματος «ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΤΡΩΝΗΣ», της Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών, της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης και της t-shOrt στις 5, 6 και 7 Απριλίου 2014

- Προβολή είκοσι ελληνικών ταινιών μικρού μήκους Φανταστικού Κινηματογράφου παραγωγής 2013
- Απονομή πέντε βραβείων και δώδεκα τιμητικών διακρίσεων

Επιμέλεια: **Νώντας Σαρλής**

Όπως κάθε χρόνο, οργανώθηκε και φέτος, το Σάββατο 5 και την Κυριακή 6 Απριλίου του 2014, στην αίθουσα του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών (Μαρίνου Αντύπα 86, Ηλιούπολη) το 29^ο Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου, από το Ίδρυμα «ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΤΡΩΝΗΣ», την Εταιρεία Ελλήνων Σκηνοθετών, την t-shOrt και την Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης.

Η τελετή απονομής των βραβείων, έγινε την Δευτέρα 7 Απριλίου, στην αίθουσα προβολών της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΚΗΝΟΘΕΤΩΝ.

Όπως τόνισαν στις σύντομες ομιλίες τους κατά την τελετή λήξης, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Νώντας Σαρλής, ο πρόεδρος της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης Δημήτρης Καλαντίδης, ο πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών Χάρης Παπαδόπουλος, ο σκηνοθέτης και σεναριογράφος Αλέξανδρος Κακαβάς και ο πρόεδρος της t-shOrt Κυριάκος Χατζημικαηλίδης, η σημασία του Φεστιβάλ για την ταινία μικρού μήκους φανταστικού κινηματογράφου στη χώρα μας είναι μεγάλη, καθώς αποτελεί το σημαντικότερο βήμα προβολής και επικοινωνίας αυτών των ταινιών με το κοινό.

Ιδιαίτερα αισθητή ήταν η απουσία της Δήμητρας Οικονόμου, μέλους του Δ.Σ. του Ιδρύματος αλλά και δραστήριου μέλους του Δ.Σ. της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης, που έφυγε από κοντά μας στις 4 του Σεπτεμβρίου του 2013. Στη μνήμη της το Ίδρυμα «ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΤΡΩΝΗΣ» απένειμει ειδικά για το φετινό Φεστιβάλ ένα βραβείο που συνοδεύεται από το ποσό των 300 ευρώ.

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ

Προβλήθηκαν συνολικά και τις δύο μέρες 20 ταινίες παραγωγής 2013 με την εξής σειρά:

1. **ΕΞΟΔΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ** των Θάνου Κουβαρά και Εργίνας Λυγίζου
2. **BLOODY LADY** του Δημήτρη Βαβάτση
3. **CHAPTER TWENTY ONE** του Φανουρίου Καζάκη
4. **ΜΗΝ ΑΚΟΥΣ ΤΗ ΒΡΟΧΗ** του Κυριάκου Αναστασίου
5. **ΣΥΝΘΗΚΗ 10/60** του Άκη Πολύζου
6. **FACE OF DELUSION** του Κωνσταντίνου Γιασσάκη
7. **ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ** του Νίκου Κουρού
8. **THE CONCERT** του Ηλία Φλωράκη

Festival Φανταστικού Κινηματογράφου } 2014

Προβλήσεις Δευτέρα-Κυριακή ταινιών Αίθουσα Προώθησης Εξαγωγών ΜΑΡΙΝΟΥ ΑΝΤΥΠΑ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ } 5 & 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Απονομή Βραβείων Αίθουσα Προβολών Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών } 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΤΟΥΣΤΕΛΑ 11 ΑΘΗΝΑ

Ώρα έναρξης: 8 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΚΗΝΟΘΕΤΩΝ

Design: Θανάσης Παλιούδης

9. **ΩΡΑΙΟ ΤΟ ΜΟΥΣΤΑΚΙ ΣΟΥ GIORGIO** του Αναστασίου Γκότση
10. **ROGK** των Κωνσταντίνου Ευαγγελίδη και Πραξιτέλη Μάστορα
11. **ΕΥΛΑΒΕΙΑ** του Δημήτρη Βαβάτση
12. **Ο ΣΚΟΡΠΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΒΑΤΡΑΧΟΣ** του Νικολάου Θεοχαρίδη
13. **ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ** του Θοδωρή Βουρνά
14. **AND I TOOK MY HEAD IN MY HANDS** του Φανουρίου Καζάκη
15. **ΤΟ ΜΗΛΟ ΤΟΥ ΣΑΜΑΡΕΙΤΗ** του Θεοφάνη Τοψαχαλίδη
16. **Ο ΗΛΙΟΣ ΚΙ Ο ΒΟΡΙΑΣ** του Θανάση Νεοφώτιστου
17. **ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ** του Κωνσταντίνου Στραγαλινού
18. **ΑΧΑΪΚΑ ΤΕΡΑΤΑ** του Τάκη Βογούπουλου
19. **Ο ΚΥΚΛΟΣ, ΤΟ ΣΚΙΑΧΤΡΟ ΚΑΙ Η ΣΙΩΠΗ** του Χάρη Καραουλιάνη
20. **2038-Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΕΠΙΖΩΝ** των Κώστα Ευαγγελίδη και Κώστα Νικολόπουλου

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι στη φετινή διοργάνωση υπήρξαν πολλές και αξιόλογες συμμετοχές από διάφορες πόλεις της περιφέρειας όπως Ναύπλιο, Κοζάνη, Καβάλα, Πτολεμαΐδα, Θεσσαλονίκη.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. **ΘΕΜΗΣ ΚΑΤΣΙΜΙΧΑΣ** (σκηνοθέτης, περσινός βραβευμένος του Φεστιβάλ, ως Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής)
2. **ΕΛΕΝΗ ΧΟΡΤΗ** (σκηνοθέτις)
3. **ΦΑΙΔΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ** (σκηνοθέτις)
4. **ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΙΑΝΟΣ** (ηθοποιός - σκηνοθέτης)
5. **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΑΚΟΣ** (σκηνοθέτης)
6. **ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ** (μέλος του Δ.Σ. της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης)
7. **ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΡΟΚΟΥ** (μέλος του Δ.Σ. της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης)

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Απονεμήθηκαν τα εξής βραβεία και τιμητικές διακρίσεις:

1. **1^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ** (Βραβείο «ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΤΡΩΝΗΣ») στην ταινία **ΣΥΝΘΗΚΗ 10/60** του ΑΚΗ ΠΟΛΥΖΟΥ
2. **2^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ** (Βραβείο «ΝΙΝΑ ΚΟΤΡΩΝΗ») στην ταινία **ΩΡΑΙΟ ΤΟ ΜΟΥΣΤΑΚΙ ΣΟΥ** GIORGIO του ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΓΚΟΤΣΗ
3. **3^ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ** (Βραβείο «ΔΗΜΗΤΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ») στην ταινία **ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ** του ΘΟΔΩΡΗ ΒΟΥΡΝΑ
4. **ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ** (Βραβείο Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών) στον ΑΚΗ ΠΟΛΥΖΟ για την ταινία **ΣΥΝΘΗΚΗ 10/60**
5. **ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΕΝΑΡΙΟΥ** στον ΘΕΟΦΑΝΗ ΤΟΨΑΧΑΛΙΔΗ για την ταινία **ΤΟ ΜΗΛΟ ΤΟΥ ΣΑΜΑΡΕΙΤΗ**
6. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ** στον ΓΙΑΝΝΗ ΔΡΑΚΟΥΛΑΡΑΚΟ για την ταινία **ΣΥΝΘΗΚΗ 10/60**
7. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΟΝΤΑΖ** στον ΛΑΜΠΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ για την ταινία **ΣΥΝΘΗΚΗ 10/60**
8. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΗΧΟΛΗΨΙΑΣ** στον ΦΑΝΗ ΤΣΙΛΙΓΓΙΡΗ για την ταινία **ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ**
9. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ** στον ΤΑΣΟ ΣΩΤΗΡΑΚΗ για την ταινία **THE CONCERT**
10. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ SOUND DESIGN** στους ΑΡΗ ΛΟΥΖΙΩΤΗ και ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟ για την ταινία **ΣΥΝΘΗΚΗ 10/60**

Ο Νώντας Σαρλής απονέμει το Βραβείο Καλύτερης Ταινίας (Βραβείο «Βαγγέλης Κοτρώνης») στον Άκη Πολύζο, σκηνοθέτη της ταινίας «Συνθήκη 10/60»

Ανδρέας Μαρριανός, Θανάσης Τσακίρης, Ελένη Χόρτη, Δημήτρης Νάκος, Κατερίνα Πρόκου, Θέμης Κατσιμίχας, Φαίδρα Οικονόμου (Τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής)

11. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΣ** στις ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΥ και ΕΛΛΗ ΝΑΛΜΠΑΝΤΗ για την ταινία **ΕΥΛΑΒΕΙΑ**
12. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ** στην ΒΕΝΕΤΙΑ ΔΕΔΕΜΑΔΗ για την ταινία **Ο ΚΥΚΛΟΣ, ΤΟ ΣΚΙΑΧΤΡΟ ΚΑΙ Η ΣΙΩΠΗ**
13. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΑΚΙΓΙΑΣ** στην ΑΡΙΑΔΝΗ ΛΕΖΓΙΔΗ για την ταινία **FACE OF DELUSION**
14. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Α΄ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΡΟΛΟΥ** στην ΒΑΣΙΑ ΛΑΚΟΥΜΕΝΤΑ για την ταινία **CHAPTER TWENTY ONE**
15. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Β΄ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΡΟΛΟΥ** στην ΒΙΚΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ για την ταινία **ΣΥΝΘΗΚΗ 10/60**
16. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Α΄ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ** στους ΑΛΕΞΙΟ ΚΟΤΣΙΩΡΗ και ΑΝΤΙΝΟΟ ΑΛΜΠΑΝΗ για την ταινία **ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ**
17. **ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ Β΄ ΑΝΔΡΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ** στον ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟ για την ταινία **ΜΗΝ ΑΚΟΥΣ ΤΗ ΒΡΟΧΗ**

Στο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 2014 απονεμήθηκαν επίσης:

1. Το **ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ** με βάση τη σχετική ψηφοφορία του κοινού στην ταινία **ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ** του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΝΟΥ.
2. Το **ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ** του Φεστιβάλ 2013 στην ταινία **ΕΥΘΥΜΙΑ** του ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ΚΑΖΑΚΗ με βάση την ψηφοφορία στο site www.bigbang.gr, όπου φιλοξενούνται όλες οι ταινίες του Φεστιβάλ για ένα χρόνο, δίνοντας τη δυνατότητα σε όποιον ενδιαφέρεται να τις δει, να τις σχολιάσει και να ψηφίσει για το σχετικό βραβείο.
3. Από την προβολή του Φεστιβάλ 2013 που διοργανώθηκε στον κινηματογράφο ΚΑΛΥΨΩ από το Τμήμα Ερασιτεχνικής Δημιουργίας και Εκδηλώσεων του Δήμου Καλλιθέας απονεμήθηκε το βραβείο κοινού στον ΘΕΜΗ ΚΑΤΣΙΜΙΧΑ για την ταινία **ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΝΥΧΤΑ**
4. Από την προβολή τέλος του Φεστιβάλ 2013 που διοργανώθηκε από τον Εναλλακτικό Χώρο Πολιτισμού «ΣΕΛΙΡΙΟΣ» στο Αγρίνιο απονεμήθηκε το βραβείο κοινού στις ταινίες **ΤΑ ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ** του ΘΕΜΗ ΜΠΑΡΜΠΑ και **Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΜΟΥ ΦΙΛΟΣ** του ΠΩΡΓΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ.

Εκτός από το site www.bigbang.gr στο οποίο θα βρίσκονται από 28 Απριλίου και για ένα χρόνο όλες οι ταινίες, το Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου 2014 θα συνεχίσει με επαναληπτικές προβολές όλου του προγράμματος των δύο ημερών σε διάφορες επαρχιακές πόλεις.

Τα **ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΟΙΝΟΥ** των προβολών αυτών θα απονεμηθούν στην επόμενη διοργάνωση, στο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 2015.

Πρόσωπα της Λογοτεχνίας

Ο ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ (1883-1957)

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 19/01/2014

- Προβολή της ταινίας του *Λευτέρη Χαρωνίτη* «*ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ - "ΑΚΡΟΒΑΤΗΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΟΣ"*» (ΕΛΛΑΔΑ, 2008)
- Συζήτηση με εισηγητές τους *Λευτέρη Χαρωνίτη* (σκηνοθέτη της ταινίας), *Θανάση Αγάθο* (Λέκτορα Νεοελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών) και *Τάσο Γουδέλη* (συγγραφέα, κριτικό κινηματογράφου και λογοτεχνίας, σκηνοθέτη)

«ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ - "ΑΚΡΟΒΑΤΗΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΟΣ"» ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΚΑΜΑ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ

Του *Λευτέρη Χαρωνίτη*

Η ταινία είναι μια προσωπική εκδοχή, ένα, οφειλόμενο, αφιερωματικό πορτρέτο στον μεγάλο Κρητικό, τον ιδιοφυή Έλληνα και παγκόσμιο συγγραφέα Νίκο Καζαντζάκη.

Ακολούθησα τα ίχνη της περιπετειώδους ζωής και τους εσωτερικούς πνευματικούς και ιδεολογικούς κυματισμούς του στην προσπάθειά μου να γνωρίσω την προσωπικότητα και τις αγωνίες ενός συγγραφέα που η παγκόσμια δόξα του ξεπέρασε τη δόξα κάθε άλλου σύγχρονου Έλληνα ομότεχνού του.

Για την ανασύνθεση αυτής της εκδοχής θεώρησα αναγκαίο, εκτός από τα ιστορικά κατάλοιπα της ζωής και του έργου του σε οκτώ χώρες, να χρησιμοποιήσω κινηματογραφημένα επίκαιρα μεγάλων ευρωπαϊκών ιστορικών γεγονότων, που έζησε ο Καζαντζάκης, καθώς και υπαινικτικά δραματοποιημένες εικόνες για ανθρώπους με τους οποίους συνυπήρξε και έζησε κοινές εμπειρίες.

Όλα αυτά τα υλικά συνθέτουν τη δραματουργία της προσωπικής κινηματογραφικής εκδοχής μου για το πορτρέτο ενός συγγραφέα που από τα πρώιμα, εφηβικά χρόνια, με συνοδεύει σε αποφασιστικές στιγμές της καλλιτεχνικής δημιουργίας μου.

Βασικό μου κίνητρο για τη δημιουργία της ταινίας ήταν το γεγονός ότι μέχρι τότε δεν είχε γίνει καμιά σοβαρή και ολοκληρωμένη κινηματογραφική προσέγγιση της περιπετειώδους ζωής και του πολυσχιδούς έργου του Νίκου Καζαντζάκη.

Το κίνητρό μου είχε δύναμη, ασφαλώς, αλληλά ταυτόχρονα με έθετε μπροστά σε σοβαρές ευθύνες, ίσως λόγω και της κρητικής μου καταγωγής. Αφιέρωσα περισσότερα από δύο χρόνια πρωτογενούς ερευνητικής εργασίας στην Κρήτη, στη Νάξο, στην Αθήνα, στην Αίγινα και αλλού, σε μουσεία, προσωπικά και δημόσια αρχεία, μοναστήρια, βιβλιοθήκες, σε αρχεία εφημερίδων, σε ευρωπαϊκά ιδρύματα, σε κινηματογραφικά και ραδιοφωνικά ντοκουμέντα, καθώς και σε μια εκτεταμένη βιβλιογραφία.

Για τη σεναριακή δόμηση και τη δραματουργική ανέλιξη επέλεξα και ακολούθησα τη στέρεη κλασική αφηγηματική οδό, η οποία αναπτύσσεται μέσα από κείμενα του ίδιου του Καζαντζάκη τα οποία συγκέντρωσα και δόμησα, από τα μυθιστορήματα, τα ταξιδιωτικά έργα του, την πλούσια επιστολογραφία και από σημειώσεις σε σημειωματάριό του.

Δημήτρης Αγάθος, Λευτέρης Χαρωνίτης και Τάσος Γουδέλης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Η αφήγηση απαρτίζεται από τέσσερις μεγάλες χρονολογικές-ιδεολογικές ενότητες στις οποίες ο θεατής μπορεί να αναγνωρίσει μέσα από τα κείμενα του ίδιου του Καζαντζάκη την πορεία της ζωής του, τις ιδεολογικές διακυμάνσεις του και τις εναγωνίες προσπάθειές του για την πνευματική, δημιουργική εξέλιξή του καθώς και για την υλική επιβίωσή του.

Την αφηγηματική αυτή δόμηση συμπληρώνουν πέντε προσωπικές μου παρεμβάσεις, μια εισαγωγικά, τρεις ανάμεσα στις βασικές θεματικές ενότητες και μία στο τέλος, που κλείνει την ταινία. Οι παρεμβάσεις μου αυτές συνοψίζουν με έναν ποιητικό τρόπο την προσωπική μου άποψη για τον Νίκο Καζαντζάκη, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί κατά την περίοδο δημιουργίας της ταινίας. Χωρίς να υποβαθμίζω τα πλούσια και ποικίλα γεγονότα από τη ζωή και το έργο του συγγραφέα, έριξα περισσότερο βάρος κατά την έρευνα και φώτισα ορισμένες πτυχές της ζωής και της δημιουργικής δράσης του άγνωστες εν πολλοίς, άλλες τις οποίες θεώρησα καθοριστικές της πνευματικής του οντότητας, άλλες για να ξεδιαλύνω συγχύσεις, παρανοήσεις ή εσκεμμένες διαστρεβλώσεις και άλλες προκειμένου να αναδείξω έργα του άγνωστα στους πολλούς, όπως τα κινηματογραφικά σενάρια που έγραψε και τη σχέση του με τον κινηματογράφο.

Ερέυνησα ιδιαίτερα π.χ. τη διετή παρουσία του στη Νάξο και τη μαθητεία του στην Εμπορική Σχολή του Τιμίου Σταυρού, γιατί την εποχή εκείνη ήταν ένα πολύ καλό ευρωπαϊκό σχολείο της Καθολικής Εκκλησίας, όπου, κατά τη γνώμη μου, μπήκαν οι βάσεις της κατοπινής πνευματικής ανάπτυξης του Νίκου Καζαντζάκη.

«ομοιοπαθητικές» γλώσσας, ενός οργάνου που θα πετύχαινε την υπέρβαση του απλού «ντοκουμέντου»; Με άλλα λόγια: Πώς το Μπουνιουελικό όνειρο και η Φελινική φαντασία θα γινόταν εικόνα εάν το ντοκιμαντέρ έμενε πιστό στον κλασικό του εαυτό και δεν τον πρόδιδε;

As έλθουμε τώρα στην περιοχή της λογοτεχνίας όπου οι αναλογίες είναι ίδιες...

Στην περίπτωση της προσωπογραφίας του Νίκου Καζαντζάκη που επιχείρησε ο Λευτέρης Χαρωνίτης στο ντοκιμαντέρ του, έχουμε ακριβώς την παράδοση, επιτρέψτε μου να πω, συνάντηση ενός εργαλείου ρεαλιστικού-αναπαραστατικού με ένα συγγραφέα που καλλιέργησε πρωτίστως τον ποιητικό λόγο, αν και έγινε γνωστός περισσότερο για το πεζογραφικό του έργο.

Γεγονός που σημαίνει ότι ο σκηνοθέτης που θα θελήσει να εικονοποιήσει αυτόν τον συγγραφέα και κατ' επέκταση να περιγράψει το έργο του, θα βρεθεί αντιμέτωπος με έναν ενδότερο λόγο και όχι με ένα υλικό προσβάσιμο εύκολα όσο και αν οι ενδείξεις δηλώνουν το αντίθετο.

Γιατί, κακά τα ψέμματα, όσο και αν σε πρώτο επίπεδο ένα ντοκιμαντέρ-πορτρέτο ενός συγγραφέα δεν είναι μια συρραφή επεισοδίων της ζωής του τελευταίου αλλά η σύλληψη του υπόρρητου στίγματος κάτω από τις φαινομενικότητες, τότε η παραδοσιακή έννοια του ντοκιμαντέρ οφείλει να δώσει τη θέση της σε μια άλλη αποκλίνουσα: Σε εκείνη που θα ξαναβρεί το νήμα με κάποιες πρωτοπορίες του παρελθόντος, που αντιμάχονταν τοις πράγμασιν την ουσία του όρου «ντοκιμαντέρ» (που είχε ανάδοχο τον Γκρίρσον), και θα υιοθετούσαν φόρμες πιο ελεύθερες συγγενικές της ποιητικής ενός λόγου αποδεσμευμένου από τις συμβάσεις της αναπαράστασης, με άλλα λόγια: μιας στατικής πραγματικότητας.

Θα μπορούσε να αντιτείνει κάποιος ότι ο βίος του Καζαντζάκη μυθοποιήθηκε γιατί ταυτίστηκε, κατά ένα περίεργο (;) τρόπο, με τη μοίρα των ηρώων των έργων του. (Αν και ο ίδιος ήταν μοναχικός και κοσμοπολίτης: Ένα παράξενο κράμα αναχωρητή και εξωστρεφούς ανθρώπου). Αυτή, λοιπόν, η αντιφατική και περιπετειώδης περίπτωση, θα συνέχιζε ο ενιστάμενος, συνιστά μια πρόκληση για ένα σκηνοθέτη που θα θελήσει να τη ζωντανέψει στην οθόνη και στην ανθρώπινή της περιπτωσιολογία, βάζοντας τον πρώτο μπροστά στον πειρασμό να προτείνει μια περιγραφική αφήγηση και όχι μια γλώσσα που θα επιχειρεί να αποσφραγίσει μυστικά, να αποτυπώσει ημίφωτα, λάμψεις και υπόγειους κραδασμούς.

Εδώ, νομίζω, ότι τα πράγματα περιπλέκονται: Γιατί ο πειρασμός να αναπαρασταθεί ο πλάνητας βίος ενός συγγραφέα που καλλιέργησε το έπος τόσο στην ποίηση όσο και στο υπόλοιπο έργο του σε εποχές νεοτερικές, μπορεί να οδηγήσει τη διαχείριση του θέματος αυτού σε αναπαραστατικές και ηθογραφικές ευκολίες.

Το «φαινόμενο Καζαντζάκης» τόσο στην Ελλάδα όσο

και στο εξωτερικό έχει μια ιδιαιτερότητα που ήδη υπαινιχθήκα. Ο συγγραφέας και διανοητής αυτός πολύ συνειδητά στράφηκε κυρίως με την *Οδύσσειά* του (το magnum opus του χωρίς αμφιβολία, ένα ποίημα-ποταμό 33.333 στίχων) προς την επική έκφραση. Εξάλλου, ας μην ξεχνάμε ότι ο ίδιος ο Καζαντζάκης θεωρούσε τον εαυτό του ποιητή κυρίως και μετά πεζογράφο, φιλόσοφο, στοχαστή, μεταφραστή ή θεατρικό συγγραφέα.

Η ιδιαιτερότητα του Καζαντζάκη στην παγκόσμια φιλολογία έγκειται στο γεγονός που προανέφερα: ότι ο συγγραφέας αυτός θέλησε να αποτυπώσει τον κόσμο και τις ιδέες του στη μορφή του έπους, κόντρα στην εποχή του.

Κανένας ήρωάς του δεν κινείται εν κενώ ιστορίας ή Μύθου και δεν καθορίζεται από τις μικροαδυναμίες και τον μικρόκοσμό του, όπως συμβαίνει στη μυθολογία του μοντερνισμού. Όλοι οι ήρωες που δημιουργεί και τα φαινόμενα που προσεγγίζει ο Καζαντζάκης έχουν το στοιχείο του «κοιλοσάη».

Στην *Οδύσσειά* του ο ήρωας περιπλανιέται στην υφήλιο ξεπερνώντας τους στύλους του Γιβραλτάρ βέβαια, όπως συνέβη στον ομηρικό ήρωα. Ξέρουμε ή μάλλον υποψιαζόμαστε βάσιμα ότι ο Καζαντζάκης, θαυμαστής και μεταφραστής του Δάντη, εμπνεύστηκε από τις περιπέτειες του ομηρικού ήρωα στον όγδοο κύκλο της *Κόλλασης* όπου εκεί ο Οδυσσεύς χάνεται στο νότιο ημισφαίριο.

Ο Καζαντζάκης στέλνει τον δικό του ήρωα στην Ανταρκτική για να τελευθίσει το βίο του: σε ένα τοπίο γεμάτο σύμβολα ανθρώπων που οι συνθήκες ζωής τους δίνουν λαβή στον συγγραφέα να σχολιάσει τα ανθρώπινα μέσα από τις γνωστές εκλεκτικιστικές φιλοσοφικές του απόψεις που συνδυάζουν τον Βούδα, τον Χριστό, τον Μπερξόν, τον Λένιν και τον Νίτσε.

Ήταν, λοιπόν, ποιητής, κυρίως ο Καζαντζάκης, λόγος και έργο. Γιατί στη ζωή του προσπάθησε να προσεγγίσει τις ιδέες με τους τρόπους ενός ποιητή: Χωρίς φανατισμούς, εμμονές και προκαταλήψεις, σε σημείο μάλιστα να παρεξηγηθεί για τις αντιφατικές και αλληλοσυγκρουόμενες επιλογές του και από την αριστερή και από τη συντηρητική παράταξη. Ακόμα και από την πρώτη του γυναίκα Γαλάτεια, η οποία στο βιβλίο της *Άνθρωποι και υπεράνθρωποι* καυτηριάζει την ιδεολογική κινητικότητα του συζύγου της, χωρίς να αντιλαμβάνεται την εσωτερική ανάγκη αναζήτησης εκ μέρους του τού νέου, του διαφορετικού, του ενδιαφέροντος, που μπορεί να βρει κανείς σε οποιαδήποτε άποψη.

Γιατί με μεγάλη ελευθερία και αδέσμευτα αντιμετώπιζε τις έννοιες ο Καζαντζάκης, σε ένα σύμπαν όπου κυριαρχεί το Νιτσεικό μηδέν.

«Ακροβάτης στο χάος». Μια φράση που τον χαρακτηρίζει και σωστά διάλεξε και ο Χαρωνίτης ως τίτλο της ταινίας του.

Ο Καζαντζάκης αποτελεί ένα παγκόσμιο λογοτεχνικό φαινόμενο, θα έλεγα παράδοξο: μαζί με τον Καβάφη εκ-

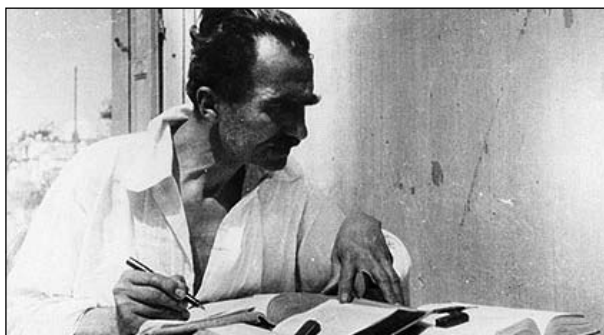
Γι' αυτό και ο ίδιος ο Χαρωνίτης εργάστηκε επί πολύ χρόνο για να συγκεντρώσει το υλικό του, να προβληματισθεί πάνω στους ιδεολογικούς και αισθητικούς άξονες της σύνθεσής του για να μην προδώσει τη σύνθετη φυσιογνωμία που ήθελε να φιλοτεχνήσει. Μπορώ να καταθέσω την κοπιαστική προεργασία και παραγωγική προσπάθεια του Χαρωνίτη γιατί έγινα σε κάποιο στάδιο μάρτυρας αυτής της διαδικασίας, βοηθώντας μάλιστα και στο σικάζ. Επίσης πρέπει να σημειώσω και τη συμβολή της οικογένειας Γουδέλη με την ευρύτερη έννοια, του εξαδέλφου μου μουσικού Βύρωνα Γουδέλη, γιου του Γιάννη Γουδέλη, του γνωστού πρώτου και αποφασιστικού εκδότη μεταπολεμικά του Καζαντζάκη, σε αρχεία του οποίου στηρίχθηκε μέρος της παραγωγής.

Από τον τίτλο του φιλμ ο ενήμερος θεατής αντιλαμβάνεται ότι ο Χαρωνίτης έχει συλλήβει τον κεντρικό άξονα της βιοθεωρίας του Καζαντζάκη: Μιας ντισεϊκής οπτικής που δίνει βάρος και προτεραιότητα στο κήληος της προσπάθειας, του άλματος και του «χορού πάνω από το κενό». Η δομή στηρίζεται σε ένα είδος διαλόγου του σκηνοθέτη με τον Καζαντζάκη που θα μπορούσε να θυμίζει αυτό που μας συμβαίνει όταν ολοκληρώνοντας ένα εντυπωσιακό έργο συνθέτουμε το δικό μας έργο με βάση αυτό που έχουμε διαβάσει ή παρακολουθήσει, συζητώντας νοερά, εάν θέλετε, με τον δημιουργό.

Στην αρχή μίλησα για τη δυσκολία ή και αδυναμία του τυπικού ντοκιμαντέρ να αποτυπώσει τον ποιητικό κόσμο ενός δημιουργού, εάν αυτό δεν κάνει την υπέρβαση μέσα από μία γλώσσα στο ίδιο μήκος κύματος με το αναπαριστώμενο.

Ο Χαρωνίτης έχοντας απέναντί του ένα ποιητικό θέμα (μεγάλων διαστάσεων μάλιστα) επέλεξε, ορθά, τρόπους οι οποίοι παρεξέκλιναν από το γνωστό φιλμ/πορτρέτο, χωρίς όμως να ξεφεύγουν εντελώς από μια αφηγηματική λογική.

Σταθμίζοντας σωστά την καζαντζακική τεχνοτροπία και προσωπική έκφραση, τοποθέτησε προσωπικότητα, βίο και έργο σε ένα πλαίσιο που δεν έχανε την επαφή με το γειωμένο και εξαυλωμένο: στοιχεία (πνευματικά και υλικά) που καθόρισαν τη ζωή και την ποιητική του Καζαντζάκη.

«Νίκος Καζαντζάκης – “Ακροβάτης πάνω από το χάος” του Λευτέρη Χαρωνίτη (ΕΛΛΑΔΑ, 2008)

Ο φακός και ο λόγος υπηρετούν αυτό το στίγμα: οι «κινήσεις» τους υπακούουν σε έναν δυϊσμό, ο οποίος σε ένα διάγραμμα πολύ σχηματικά θα απεικονιζόταν με ροπές ενός μεγέθους που διχασμένο κινείται από πάνω προς τα κάτω και το αντίθετο. Ήταν φυσικά οι εμμονές του Καζαντζάκη σχετικά με την ένωση του υψηλού με το χαμηλό και την «πνευματοποίηση» τους, που καθόρισαν αυτή τη σκηνοθετική λογική.

Ταυτόχρονα ο Χαρωνίτης μη ξεχνώντας το βάρος της τεκμηρίωσης, για να χρησιμοποιήσω μια πιο σύγχρονη έκφραση για το ντοκιμαντέρ, αξιοποιεί με προσοχή το αρχαικό υλικό και τις μαρτυρίες, παλιές και νέες, τοποθετώντας αποφασιστικές ψηφίδες στο φρέσκο παραγμένων εποχών αλλά και στις λεπτομέρειες ζωής ενός χαρισματικού προσώπου που τις βίωσε με τον πιο εσωτερικό και ποιητικό τρόπο.

Το voice over, ο εσωτερικός ρυθμός (timing), η αλληλουχία των πλάνων στην αφήγηση και η καθαρά με τηλεοπτική αντίληψη της χρήσης των μαρτύρων, προτείνουν ένα καθαρά κινηματογραφικό σύνολο, ξένο προς τα συνηθισμένα πορτρέτα προσωπικοτήτων.

Κυρίως, όμως, η, σε γενικές γραμμές, λιτή οικονομία στη διαχείριση ενός τόσο υπέρογκου θέματος εγγράφεται στα θετικά της παραγωγής της συγκεκριμένης ταινίας.

Ίσως στα χέρια κάποιου τυχαίου σκηνοθέτη η καζαντζακική μεγαλορρημοσύνη να εύρισκε ένα αντίστοιχο στο χειρισμό της. Ο Χαρωνίτης απέφυγε αυτό το σκόπελο, στο μέτρο που μπορεί κανείς να μη μιλήσει υπηρητικά, δίκην φερέφωνου, εκ μέρους του θέματός του (δηλαδή εδώ να μην ταυτισθεί με τον υψιπετή λόγο του Καζαντζάκη, που είναι ξένος με τον σημερινό, λιτό, χαμηλόφωνο εκφραστικό κανόνα): κάτι αδύνατο...

Ο Χαρωνίτης μπροστά στο «επικό» του υλικό προβληματίσθηκε σαν ένας σύγχρονος σκηνοθέτης χωρίς ποτέ να μας κάνει να νιώσουμε ότι υποτιμά το θέμα του αλλά ούτε πως το υπερεκτιμά, πέφτοντας, στο βαθμό που αυτό ήταν δυνατό, στην παγίδα που προανέφερα.

Ο Χαρωνίτης προσεγγίζοντας την αγωνία ενός καλλιτέχνη και διανοητή που έχοντας συναίσθηση της θνητότητάς του (σε βαθμό... δημιουργικής νεύρωσης) θέλησε να αφήσει έντονα τα ίχνη του στη διαδρομή του εν μέσω των πιο αποφασιστικών γεγονότων του 20^{ού} αιώνα, προθαλάμων του μεταμοντέρνου σύγχρονου κόσμου, έδωσε εναλλάξ το λόγο στην ιστορία και στο άτομο για να καταλήξει σε μια αποδοτική σύνθεση, στην οποία δεν υπάρχει τυπικός νικητής. Επειδή ο Χαρωνίτης σεβάσθηκε την πεποίθηση του ήρωά του ότι όλα κρίνονται στην προσπάθεια και μόνο...

Μέσα από αυτή τη οπτική κράτησε όσες αποστάσεις επέτρεπε ο (ανυπόκριτος) θαυμασμός προς το αντικείμενό του και εξιστόρησε την κοπιώδη προσπάθεια του Καζαντζάκη με ψύχραιμο και σωστό βηματισμό.

Πρόσωπα της Λογοτεχνίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΩΓΟΥ (1940-1993): «ΣΗΜΑΣΙΑ ΕΧΕΙ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ»

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 12/01/2014

- Προβολή της ταινίας του **Αντών Μποσκοϊτν** «**ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΩΓΟΥ - ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ**» (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)
- Συζήτηση με εισηγητές τους **Αντών Μποσκοϊτν** (σκηνοθέτη της ταινίας), **Γιώργο Χρονά** (ποιητή, εκδότη) και **Δημήτρη Αθηνάκη** (ποιητή, κειμενογράφο)

◊ **Πρώτη προβολή** της ταινίας **ΠΡΟΣΕΧΩΣ** (2013, 34') του «**Εργαστηρίου για το Ντοκιμαντέρ**» της **Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης**, αφιερωμένη στη μνήμη της φίλης **Δήμητρας Οικονόμου**.

«... ΜΟΝΟ ΑΓΑΠΗ! ΟΥΤΕ ΤΙΜΕΣ, ΟΥΤΕ ΤΙΠΟΤΑ!»

Του **Αντών Μποσκοϊτν**

Το 1989-90 ως 15χρονος μαθητής Λυκείου και στούρνος σε μαθηματικά, φυσική, χημεία, έκανα ιδιαίτερα μαθήματα με τον Μανώλη, σπουδαστή στο Χημικό της Αθήνας. Ο Μανώλης ήταν ένας ωραίος τύπος, μαλλιάς, μούσιος, σινεφίλ και αναρχοαριστερός, ο οποίος όσο είχε απηυδύσει με την ασχετοσύνη μου, άλλο τόσο το διασκεδάζε κιόχιας. Τέλος πάντων, ο Μανώλης ήταν ο πρώτος άνθρωπος που με πήρε ένα κυριακάτικο πρωί με το αυτοκίνητο του και με πήγε για καφέ στα Εξάρχεια.

Στα Εξάρχεια! Πόση γοντεία ασκούσαν πάνω μου που δεν είχα ανέβει ποτέ στο κέντρο της Αθήνας από το Κερασίνοι! Θυμάμαι ότι εκείνη την Κυριακή είχε πολύ κόσμο η πλατεία, μεγάλες παρέες με πάνκηδες και παντού αφίσεις με διάφορες αναρχικές εκδηλώσεις. Ένωθα πανευτυχής και δε θα ξεχάσω τη στιγμή που ο δάσκαλός μου με οδήγησε σε ένα βιβλιοπωλείο και μου έκανε δώρο μια λεπτή ποιητική συλλογή. Τίτλος της, *Τρία Κθικ Αριστερά*. Να τη διαβάσεις αυτήν, μου είπε ο Μανώλης, είναι η Γώγου η ηθοποιός, πολύ καλή!

Σεπτέμβριος του 1993, λίγες μέρες πριν ξεκινήσει το β' έτος σπουδών στη Σχολή Κινηματογράφου της Ευγενίας Χατζίκου. Είμαι στο καφενείο της Βάσως και του συχωρεμένου σήμερα Κυριάκου, απέναντι από κει που τώρα βρίσκεται το «Μικρογεύματα Γρηγόρης». Ο συμφοιτητής μου ο Κώστας, τρία χρόνια μεγαλύτερος μου, πίνει ούζα με μία ηθικωμένη γυναίκα. Κάθομαι μαζί τους. Κάνει τις συστάσεις: Από δω ο Αντώνης... Από δω η Κατερίνα... Η Κατερίνα δεν μοιάζει να είναι σε νορμάλ κατάσταση.

Γιώργος Χρονάς, Αντώνης Μποσκοϊτνς και Δημήτρης Αθηνάκης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Αδύνατη, με τατουάζ στα χέρια, με δέρμα τσακισμένο, με μαλλιά άλλα μαύρα, άλλα γκρίζα και άλλα άσπρα - σαν Μάγισσα παραμυθιού, όπως θα την περιέγραφε και ο Νίκος Κούνδουρος λίγο καιρό μετά. Την παρατηρούσα και σκεφτόμουν πως σίγουρα είναι αρκετά μικρότερη απ' όσο δείχνει, λόγω της παρακμιακής της κατάστασης. Εκείνη δεν με κοιτούσε σχεδόν καθόλου. Σε κάποια φάση γέμισε ένα μακρύ νεροπότηρο μόνο με ούζο και το κατέβασε μονομιάς. Εκεί ήταν που με κοίταξε καλά, κατάματα, και με ρώτησε: Καλή είσαι; Της χαμογέλασα, όπως καμιά φορά φερόμαστε συγκαταβατικά σε τύπους που τους δεχόμαστε όπως είναι, στην όποια κατάσταση τους, αθλά δε θέλουμε και πολλή-πολλή μαζί τους. Σηκώθηκα να φύγω, δεν ήλεγαν-ήεγαμε αθλήωστε και τίποτα, ούτε είχα ιδιαίτερη περιέργεια να μάθω ποια ήταν αυτή η ντεκαντάν Κατερίνα. Πού να το 'ξερα ότι απ' αυτή τη συνάντηση σχεδόν και μετά, εθέω και της κινηματογραφικής σχολής, όλο με κάτι τέτοιες ντεκαντάνς και απίστευτα εθκυστικές φηγούρες θα συγχρωτιζόμουν για κάμποσα χρόνια!

ΜΙΑ ΡΟΚ ΕΝ ΡΟΛ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

Του *Γιώργου Χρονά*

Την Τετάρτη το απόγευμα, 6 Οκτωβρίου 1993, μία είδηση στα ραδιόφωνα και τις τηλεοράσεις έδινε μία άλλη διάσταση στις κόρνες, στις αφίσες και στα μεγάφωνα των προεκλογικών συγκεντρώσεων — οι εκλογές θα γίνονταν σε 4 ημέρες. «Η ηθοποιός Κατερίνα Γώγου, 53 ετών, βρέθηκε νεκρή την Κυριακή, αλλήλ μόλις χθες διαπιστώθηκε η ταυτότητά της», έλεγαν οι εκφωνητές λίγο πριν να μεταδώσουν το δελτίο καιρού της επόμενης μέρας.

Την Πέμπτη το πρωί, η είδηση του θανάτου της πέραγε στις καλλιτεχνικές σελίδες των εφημερίδων, φωτογραφίες, βιογραφικά της και αποσπάσματα από διάφορες συνεντεύξεις της.

Έλεγε, το 1986, η Κατερίνα:

«Δε θέλω να γίνω μελό, δεν πουλάω τα παιδικά μου χρόνια ούτε τα πρόσφατα... Ελπίζω. Αν δεν ελπίζω εγώ, ποια θα ελπίζει; Είμαι μάχιμη, ουσά και αήμινο αν αυτό δεν είναι Ναι στη Ζωή... Έγραφα γιατί ήταν μία αναγκαιότητα για μένα. Μία κίνηση για να μην αυτοκτονήσω... Τώρα μου 'χει περάσει. Δε θέλω ν' αυτοκτονήσω, έχω φύγει από αυτό... Αισθάνομαι ανασφαλής γιατί βγαίνω και μιλάω χωρίς να 'χω τίποτα, χωρίς ν' ανήκω πουθενά...».

Το 1991 η Κατερίνα έλεγε:

«Έχω ένα παράπονο... Άκου το. Ελεύθερος σκοπευτής ήταν ο Νικόλας Άσιμος. Τον δολοφόνησαν. Τον Παύλο Σιδηρόπουλο το ίδιο. Η μόνη επιζώσα, εγώ...».

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Πήγε στη σχολή θεάτρου του Τάκη Μουζενίδη. Χορό έκανε στις Πράτσια, Ζουρούδη, Βαρώνη. Έπαιζε με τους θιάσους Ηλιόπουλου, Βίλμας

Κύρου, Ρένας Βλαχοπούλου, Γιώργου Κωνσταντίνου κ.ά. Έκανε πολλές ταινίες. Παλιά το *Νόμος 4.000*, το *Βαρύ πεπόνι*, πιο πρόσφατα την *Παραγγελιά*, την *Όστρια*. Το τελευταίο έργο που έπαιξε στο θέατρο ήταν η *Φίλουμένα Μαρτουράνο*, το 1979, με την Έλλη Λαμπέτη. Στο ίδιο καμαρίνι με τη Σαπφώ Νοταρά και την Όλια Λαζαρίδου ντυνότανε για την παράσταση. Έπαιζε ρόλους πολλούς στο σινεμά και στο θέατρο, τις πιο πολλές φορές το ρόλο της υπηρέτριας ή του ατίθασου πλουσιοκόριτσου.

Αγαπούσε τη Θεσσαλονίκη το ίδιο με την Αθήνα. Εκεί σε έναν καυγά γι' αυτήν μαχαιρώθηκε ένα αγόρι. 30 Αύγουστου του 1986 μήνυσε τον Αρκουδέα για άγριο ξυλοδαρμό στο θέατρο Λυκαβηττού από την αστυνομία.

«Είμαστε φτιαγμένοι από εκρήξεις αυτοκτονημένων αστεριών», έλεγε σε μια συνέντευξή της.

Σήμερα στις 3 μ.μ. γίνεται η κηδεία της στο Α' Νεκροταφείο, γράφουν οι εφημερίδες, 7 Οκτωβρίου 1993.

Έγραψε τα βιβλία *Τρία κλικ αριστερά, Ιδιώνυμο, Ξύλινο παλτό, Νόστος, Ο μήνας των παγωμένων σταφυλιών*, το ανέκδοτο *Ρόδο*.

Ποιήματα. Σκόρπιες, σκληρές, ελληνικές, δικές της εικόνες μέσα σε ταραχή, αλήθεια και απόσταση θανάτου.

Ξένε, άγνωστε διαβάτη αυτού του νεκροταφείου, εδώ, σ' αυτό το μνήμα, αναπαύεται η Κατερίνα Γώγου. Αυτή για την οποίαν έγραψαν πως στην ταινία *Το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο* ήταν η πιο ατίθαση μαθήτρια.

Ξένε, αυτή η πόλη κάτω, τώρα, ξέρει γι' αυτήν.

Τα ανήσυχά παιδιά ξέρουν γι' αυτήν πως έκανε μια ροκ εν ροή αυτοκτονία. Άλλη μια ροκ εν ροή βουτιά.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ Ή ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗ-ΜΑΥΡΟ

Του *Δημήτρη Αθηνάκη*

Έχω αηλιάξει γνώμη πολλές φορές για το τι έπρεπε να πω απόψε - μου συμβαίνει κάθε φορά που αναλαμβάνω να μιλήσω για την Κατερίνα Γώγου - θα προσπαθήσω όμως να σας πω τι σκέψεις μου πέρασαν από το μυαλό βλέποντας για πρώτη φορά τη δουλειά του Αντώνη Μποσκοϊτή.

Η πρώτη σκέψη: τόσο πένθος και τόσο μυαλό σε μερικές δεκάδες ποιήματα γίνεται; Γίνεται αν είσαι εκείνη. Εν προκειμένω. Λοιπόν, τι είναι ευκολότερο - αν έχει σημασία, δηλαδή; Να πενθείς τη ζωή ή να τη ζεις; Να ζεις πενθώντας ή να πεθάνεις, τελικά, έχοντας ζήσει, και αφήνοντας μοιραία τους άλλους να πεθούν για σένα ή από

σένα; Ωραία αυτά τα ερωτήματα, εκτός από αιώνια. Μια μόνιμη απορία και αμφισβήτηση, μια αμφιβολία ανυποχώρητη, με τα μυαλό στραμμένο στον κόσμο και το σώμα γυρισμένο πλάτη σ' αυτόν. Σε καμία εποχή, νομίζω, ο κόσμος δεν κατάφερε να βάλει στον ίδιο δρόμο - έστω και όχι στον ίσιο - το μυαλό και το σώμα. Νομίζω. Και γιατί ν' αποτελεί σ' αυτό εξαίρεση ένας ποιητής; Και γιατί, συνεπαγωγικά, ν' αποτελεί εξαίρεση η Κατερίνα Γώγου;

Στην ταινία που μόλις είδαμε, το πρώτο πλάνο είναι η Αλίκη Βουγιουκλάκη σε αντιβολή με τη Γώγου - η πρώτη ήταν η βασίλισσα του φωτός, η δεύτερη ήταν η βασίλισσα του μη-φωτός, αλλήλ όχι του σκότους. Διαφωνώ με

όλους τους δυνατούς τρόπους με όσους κατατάσσουν τη Γώγου *αποκλειστικά* στο σκοτάδι· στο μη-φως, ναι, το δέχομαι. Η ταινία του Αντώνη Μπασκοϊτη, σύμφωνα με τη δική μου ανάγνωση, αποκαθιστά το μαύρο της Γώγου και το αντικαθιστά με το μη-φως. Η ποιήτρια και ηθοποιός - το «ταλεντάκι» και το «θείο πηλασματάκι» όπως ακούσαμε να την αποκαλούν· προς τι άραγε τόσα υποκοριστικά; Μάλλον όχι τυχαία - η ποιήτρια και ηθοποιός λοιπόν βυθιζόταν στο μη-φως για να αναδείξει το σκοτάδι - και να μας βγάλει έξω από αυτό. Το σικαινόταν το σκοτάδι, όσο κι αν, στο τέλος, παραδόθηκε σ' αυτό.

Η Κατερίνα Γώγου, νομίζω, δεν είμαι σίγουρος, πενθούσε τον κόσμο από καταβολής του. Ο παρατεταμένος της θυμός, πολλές φορές παιδικός αλλή ποτέ παιδιάσις, ήταν σαν τα μούτρα που κρατά ένα μικρό παιδί απέναντι στους μεγάλους, επειδή δε βλέπουν ότι όλα πάνε στράφι, αντίθετα από την επιθυμία του - αλλή δεν ξέρει πώς να το πει. Η Γώγου, υποψιάζομαι, δεν ήξερε πώς να το πει, πόσω μάλλον δεν της ήταν εύκολο να το κάνει, και γι' αυτό άρχισε να γράφει ποιήματα. Η Κατερίνα Γώγου είναι η ποιήτρια του ανεκπλήρωτου και της αδυναμίας. Είναι μια ολοκληρωμένη και δυνατή ποιήτρια. Μάλλον.

Δεν ήταν δα και τόσο δύσκολο ή τόσο παράδοξο που ήθελε να βάλει στον ίδιο - παρότι λοξό - δρόμο και το μυαλό της και το σώμα της. Πάλευε με τη μέσα νηνεμία και το έξω τέρας. Όταν συνειδητοποίησε ότι το έξω τέρας την κατέκλυσε, χωρίστηκε για πάντα. Άφησε τα ποιήματά της και έφυγε. Νομίζω. Δεν είμαι σίγουρος για τίποτα διαβάζοντας και φανταζόμενος τη Γώγου. Κι αυτό είναι μια νίκη της και μια, τωσπδά, δική μας: Η αιώνια αμφιβολία. Η αιώνια καταδίκη της σιγουριάς και του σκωμένου δάχτυλου του παντός είδους ξερόλα. Η Κατερίνα Γώγου έσπασε τα σκωμένα δάχτυλα και τα 'κανε ποιήματα. Εμείς;

Στο ντοκιμαντέρ του Αντώνη Μπασκοϊτη, το πρώτο πράγμα που μου έκανε τρομερή εντύπωση ήταν αυτό που είπε ο Λευτέρης Ξανθόπουλος στην αρχή: «Στις ταινίες όπου έπαιζε, δεν προλαβαίναμε να την ευχαριστηθούμε». Σαν μια αυτοεκπληρούμενη προφητεία κι αυτό,

«Κατερίνα Γώγου - Για την αποκατάσταση του μαύρου» του Αντώνη Μπασκοϊτη (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)

σαν μια φράση καρφωμένη σε διαφορετικούς χρονικούς ορίζοντες: ενόσω εμείς δεν προλαβαίναμε να την ευχαριστηθούμε, εκείνη, κατά τα φαινόμενα, δεν προλάβαινε να ευχαριστηθεί τον κόσμο. Και τον πενθούσε. Τον πενθούσε που χωνόταν με τόση ευκολία στο μη-φως, στο μη-φως που εκείνη ζητούσε να χορτάσει και να το ξεράσει μετά ως φως. Δεν πρόλαβε. Ακριβώς εδώ εντοπίζω την πρώτη αρετή του ντοκιμαντέρ του Αντώνη Μπασκοϊτη: συνέβαλε, και με τα δραματοποιημένα κομμάτια, σ' αυτήν ακριβώς τη συνειδητοποίηση της αντίθεσης του σκότους με το μη-φως. Και μας το έβαλε καλή στο κεφάλι μας η ταινία.

Η Γώγου μάς έμαθε όμως να διαβάζουμε την αλήθεια - καταντά βαρετή λέξη, το ξέρω, αλλή η μετανεοτερικότητα και ο Ντεριντά φταίνει γι' αυτό, όχι εγώ. Η ανάγνωση της αλήθειας είναι αυτό που η ποιήτρια μας άφησε παρακαταθήκη: ό,τι δεν προλαβαίνεις να ζήσεις ή να καταλάβεις σ' το δίνει - ή, μάλλον, σ' το πετάει στα μούτρα. Δεν ήταν «καθωσπρέπει» η Γώγου, υποψιάζομαι. Ήταν όμως ευγενής, πράγμα που είναι πασιφανές στην ταινία που μόλις είδαμε. Ο σκηνοθέτης δρομολόγησε σωστά την εξέλιξη της ζωής της Γώγου, μας την έκανε λιανά, μας την έδωσε ωραιότατα σ' ένα πιάτο, που όμως, μόλις το φάγαμε, είδαμε από κάτω, στον πάτο του, το μήνυμα: *είναι το γαμώτο που δεν έζησα, κι ούτε που θα σε ξαναδώ.*

Τη Γώγου τη διάβασα για πρώτη φορά το 2001. Στα είκοσί μου. Είχα μόλις ένα χρόνο που ήμουν στην Αθήνα. Προσπαθούσα να περπατήσω στις γειτονιές που ανέφερε στα ποιήματά της. Τελικά, κατάφερα και να περπατήσω και να μείνω σε κάποιες απ' αυτές. Γκύζη, Πεδίον Άρεως, Μουσείο, Εξάρχεια. Ύστερα από τόσα χρόνια, συνειδητοποιώ ότι η τοπολογία της, καθώς και ο τρόπος που παρέδιδε σ' εμάς την αστική Αθήνα ήταν αυτό που καθόρισε, ως έναν βαθμό, τον τρόπο που βλέπουμε, όσοι τη μελετήσαμε, την πόλη, τον τρόπο που προσπαθούμε να τη ζήσουμε. Δε θα μιλήσω πάλι για την αλήθεια, γιατί, αφενός δεν έχει νόημα, κι αφετέρου... Δεν υπάρχει «αφετέρου». Η Γώγου είναι ένα κομμάτι της Αθήνας. Και θα παραμείνει. Όλα τ' άλλα έρχονται μετά.

Όταν άρχισα να σκέφτομαι αυτό το κείμενο, έκανα την κλασική, θεωρώ, σκέψη. Όντας κάτοικος Εξαρχείων, προσπάθησα να τη φανταστώ να κυκλοφορεί στη γειτονιά μας κι εγώ να την ακολουθώ. Θέλησα να καταγράψω μία καθημερινή της βόλτα στο κέντρο της πόλης, έξω από τα ασφαλή- τουλάχιστον συναισθηματικά - όρια που τίθενται από τη Σόλωνος, την Ασκηληπιού, την Πατησίων και την Αλεξάνδρας. Στο ντοκιμαντέρ αυτό όμως γίνεται κάτι μαγικό: οι περιοχές της Αθήνας αντικαθίστανται, αλλή ποτέ δεν υποκαθίστανται, από τις υπαρκτικές γειτονιές της Γώγου.

Η δεύτερη, συγκλονιστική κατά τη γνώμη μου, μαρτυρία του ντοκιμαντέρ είναι αυτή της Όλλιας Λαζαρίδου:

*Εμένα οι φίλοι μου είναι μαύρα πουλιά
που κάνουν τραμπάλα στις τaráτσες ετοιμόρροπων σπιτιών
Εξάρχεια, Πατήσια, Μεταξουργείο, Μετσ.
Κάνουν ό,τι λάχει.*

*Πλασιέ τσελεμεντέδων κι εγκυκλοπαιδειών
φτιάχνουν δρόμους κι ενώνουν ερήμους
διερμηνείς σε καμπαρέ της Ζήνωνος
επαγγελματίες επαναστάτες
παλιά τους στρίμωξαν και τα κατέβασαν
τώρα παίρνουν χάπια και οινόπνευμα να κοιμηθούν
αλλά βλέπουν όνειρα και δεν κοιμούνται.*

*Εμένα οι φίλες μου είναι σύρματα τεντωμένα
στις τaráτσες παλιών σπιτιών
Εξάρχεια, Βικτώρια, Κουκάκι, Γκύζη.*

*Πάνω τους έχετε καρφώσει εκατομμύρια σιδερένια μανταλάκια
τις ενοχές σας αποφάσεις συνεδρίων δανεικά φουστάνια
σημάδια από καύτρες περίεργες ημικρανίες
απειλητικές σιωπές κοιλπίτιδες
ερωτεύονται ομοφυλόφιλους τριχομονάδες καθυστέρηση
το τηλέφωνο το τηλέφωνο το τηλέφωνο
σπασμένα γυαλιά το ασθενοφόρο κανείς.
Κάνουν ό,τι λάχει.*

*Όλο ταξιδεύουν οι φίλοι μου
γιατί δεν τους αφήσατε σπιθαμή για σπιθαμή.
Όλοι οι φίλοι μου ζωγραφίζουνε με μαύρο χρώμα
γιατί τους ρημάξατε το κόκκινο
γράφουνε σε συνθηματική γλώσσα
γιατί η δική σας μόνο για γλύψιμο κάνει.
Οι φίλοι μου είναι μαύρα πουλιά και σύρματα
στα χέρια σας. Στο λαιμό σας.
Οι φίλοι μου.*

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΩΓΟΥ (1940-1993)

Τρία κήικ αριστερά, 1978

Τελειώνοντας αυτό το σύντομο κείμενο για την *Ταξισυνειδησία*, θα ήθελα να εκμυστηρευτώ και κάτι... Μετά από ένα χρόνο πορείας της ταινίας σε κινηματογράφους, Λέσχες, πολιτιστικούς συλλόγους κτλ., αυτό που με ευχαριστεί και με ικανοποιεί εμένα προσωπικά είναι το γεγονός της αποδοχής της ταινίας από όλες τις τάσεις του αντικαπιταλιστικού εύρους. Κομμουνιστές, σοσιαλιστές, αναρχικοί, τροτσκιστές κ.ά. Αυτό, γιατί πιστεύω ότι σήμερα, εποχή καπιταλιστικής κρίσης σε παγκόσμια κλίμακα, χρειάζονται τέτοιες θέσεις, ενωτικές, για να μπορέσει να αντιστραφεί η καταστροφική πορεία και να τσακιστεί η καπιταλιστική βαρβαρότητα.

ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΚΚΑΣ

Γεννήθηκε στην Κέρκυρα το 1945. Σπούδασε κινηματογράφο στη Σχολή Λυκούργου Σταυράκου. Εργάστηκε σε περίπου σαράντα ταινίες ως βοηθός σκηνοθέτη. Το 1981 ίδρυσε την εταιρεία παραγωγής «Ιδέα» με την οποία έχει δημιουργήσει δεκάδες ντοκιμαντέρ.

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ: *Μάθημα Ιστορίας* (μικρού μήκους, 1973), *Η αντιφασιστική Ιταλία* (1982), *Η ανάδυσση ενός πολέμου* (1985), *Στους λαβύρινθους της τρομοκρατίας* (1990), *Το ευρωπαϊκό όνειρο* (TV, 1998), *Αφγανιστάν* (μικρού μήκους, 2005), *Μεσόγειος, η ελληνική λίμνη* (TV, 2009), *Ταξισυνειδησία - Η άγνωστη ιστορία του ελληνοαμερικανικού ριζοσπαστισμού* (2013).

«ΤΑΞΙΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑ»: Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ «ΑΠΟ ΚΑΤΩ»

Του Στέλιου Κυμιωνή

Αλήθεια, έχουμε αναρωτηθεί ποια τύχη περίμενε τον Σταύρο, τον πρωταγωνιστή στο *Αμέρικα, Αμέρικα* (1963, Ελία Καζάν), ή τη Νίκη από τις *Νύφες* (2004, Παντελής Βούλγαρης), όταν τελικά κατάφεραν και έφτασαν στην Αμερική; Ο πρώτος εκπλήρωσε ένα όνειρο, καθώς με κάθε τρόπο επιθυμούσε να μεταβεί στην Αμερική, τη «Γη της Επαγγελίας». Η Νίκη, παρά τη θέλησή της, καταφθάνει στην Αμερική για να παντρευτεί έναν Έλληνα που έχει φθάσει πρωτύτερα και επιθυμεί, όπως πολλοί από τους πρώτους μετανάστες, να πάρει κορίτσι «από τον τόπο του». Οι δύο πολύ καλές αυτές ταινίες περιγράφουν ως σύγχρονη οδύσσεια τη δραματική πορεία και το τέλος του ταξιδιού των κύριων χαρακτήρων τους προς την Αμερική. Δε μαθαίνουμε όμως την εξέλιξη της περιπέτειας των πρωταγωνιστών τους στον νέο τόπο διαμονής τους.

Μια απάντηση στο ερώτημα έχει βέβαια φροντίσει να δώσει ο ελληνικός μυθοπλαστικός κινηματογράφος των δεκαετιών του 1950 και του 1960. Όσοι πήγαν εκεί δούλησαν, κουράστηκαν, αλλήλα τα κατάφεραν, διότι η Αμερική προσφέρει ευκαιρίες σε όλους. Θα επιστρέφουν στην Ελλάδα ως *Θεία από το Σικάγο* ή ως πλούσιος και συνήθως άκληρος θεός, για να δημιουργούν την προσδοκία στους θεατές ότι μπορούν να ελπίζουν σε κάποια απρόσμενη βοήθεια. Με τη συμβολική δύναμη που περιβάλλει το αμερικανικό όνειρο, το αμερικανοποιημένο νέο τους επίθετο και η οικονομική τους ευμάθεια, θα λειτουργούν ως από μηχανής θεοί και θα δίνουν λύσεις στα κάθε λογής προβλήματα που ανακύπτουν στη χώρα.

Τον ρόλο αυτό για τους μετανάστες στην Αμερική

καλλιέργησαν την ίδια περίοδο και τα κρατικά επίκαιρα της εποχής. Αρκετά συχνά περιλαμβάνονταν οι αφίξεις στον Πειραιά των υπερωκεανίων όπως το «Ολυμπία» και το «Βασίλισσα Φρειδερίκη», που έδειχναν εύπορους, αποκατεστημένους με ακριβές βαλίτσες και γεμάτους νοσταλγία απόδημους να επισκέπτονται τη χώρα, για να τονίσουν συγχρόνως τη σημασία του ελληνοαμερικανικού παράγοντα και των ομογενειακών ενώσεων. Συγχρόνως, οι αφίξεις αυτές λειτουργούσαν ως αντίβαρο στους απόπλους των ίδιων πλοίων για το περίφημο «μεταναστευτικό ταξίδι», όπως ονομαζόταν, προς την Αμερική ή προς την Αυστραλία, με τους φτωχικά ντυμένους, με τα δέματα και τους μπόγους τους, στενοχωρημένους και συγκινημένους αποχωρούντες, το οποίο βέβαια ποτέ δεν έδειξαν.

Εκλαμβάνουμε λοιπόν την παρουσία των Ελλήνων μεταναστών στην Αμερική μέσα από βολικά στερεότυπα και είναι γνωστό ότι αυτά δεν κάμπτονται εύκολα. Βέβαια, πριν από κάποια χρόνια, ένα τηλεοπτικό ντοκιμαντέρ και ένα βιβλίο επιχείρησαν να μας προειδεάσουν ότι τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι: ήταν οι *Βρωμοέλληνες* του Στέλιου Κούλογλου που μας έδειξε ότι η υποδοχή των Ελλήνων μεταναστών κάθε άηλο παρά εγκάρδια υπήρξε. Επίσης ο *Αμοιρολόγητος*, το βιβλίο του Ζήση Παπανικόλας για τον Λούις Τίκας, τον Έλληνα εργάτη Ηλία Σπαντιδάκη από το Ρέθυμνο που έχασε τη ζωή του ενώ πρωτοστατούσε σε απεργιακές κινητοποιήσεις.¹ Στο πλαίσιο αυτό ανήκει και η *Ταξισυνειδησία*, από την οποία μαθαίνουμε ότι υπήρξαν Έλληνες κομμουνιστές στην Αμερική, μάλιστα οργανωμένοι σε μαζικό επίπεδο, το οποίο σαφώς αποτελεί μια πρόκληση για τα όσα ξέ-

Αγώνες για ειρήνη, κοινωνική δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια

Η ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ AIDS: ΚΟΡΥΦΩΣΗ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 09/02/2014

- Προβολή της ταινίας της Ζωής Μαυρουδή «ΕΡΕΙΠΙΑ: ΟΡΟΘΕΤΙΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ – ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΔΙΑΠΟΜΠΕΥΣΗΣ» (ΕΛΛΑΔΑ, 2013)
- Συζήτηση με εισηγητές τους **Μαρινίκη Αλεβιζοπούλου** (δημοσιογράφο του περιοδικού «Unfollow», μέλος της παραγωγής της ταινίας) και **Λουκά Σταμέλλο** (OmniaTV, μέλος της παραγωγής της ταινίας)

«ΕΡΕΙΠΙΑ: ΟΡΟΘΕΤΙΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ – ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΔΙΑΠΟΜΠΕΥΣΗΣ»

Της Ζωής Μαυρουδή

Στις 27 Απριλίου του 2012, λίγες μόλις μέρες πριν τις εθνικές μας εκλογές που θα αναμεταδίδονταν από τα μέσα όλου του κόσμου, ήμουν ανάμεσα σε εκείνους τους Έλληνες που αιφνιδιασθηκαν από το πρωτοφανές και απεχθές θέαμα που ξετυλίχθηκε στις τηλεοράσεις μας.

Οι φωτογραφίες και τα προσωπικά δεδομένα συνανθρώπων μας θετικών στον ιό HIV, όλες τους γυναίκες, άρχισαν να παρελαύνουν στις βραδινές ειδήσεις και τα πρωινάδικα. Σύμφωνα με τις αρχικές πληροφορίες, και οι 31 γυναίκες ήταν ιερόδουλες που συνελήφθησαν σε μια μαζική επιχείρηση σκούπα της αστυνομίας, η οποία δημοσίευσε τις φωτογραφίες τους μετά από εισαγγελική εντολή. Γιατροί από το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων δήλωναν σε συνεντεύξεις ότι θα ακολουθούσαν και άλλοι «έλεγχοι». Υπουργοί, αστυνομικοί και εκπρόσωποι του ιατρικού χώρου στήριζαν δημόσια την επιχείρηση ως μια επείγουσα κίνηση, απαραίτητη για την προστασία Ελλήνων αντρών και των οικογενειών τους.

Στην αρχή ήταν δύσκολο να καταλάβει κανείς τι συνέβαινε. Πολύ γρήγορα όμως η σύγχυση μετατράπηκε σε θυμό: οι γυναίκες κατηγορούνταν για το κακούργημα της «βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης» προς τους υποτιθέμενους πελάτες τους παρότι κανείς δεν είχε εμφανιστεί να τις καταγγείλει και να δηλώσει ότι είχε μολυνθεί. Μόνο μια γυναίκα φερόταν να έχει συλληφθεί σε οίκο ανοχής. Δεν ήταν ξεκάθαρο αν και ποιες από τις υπόλοιπες ήταν ιερόδουλες ή αν υπήρχαν θύματα εμπορίας λευκής σαρκός ανάμεσά τους. Ελληνικές και ξένες οργανώσεις κατηγορούσαν τις αρχές για μια σειρά παρα-

Λουκάς Σταμέλλος και Μαρινίκη Αλεβιζοπούλου (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

βιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταξύ των οποίων οι εξαναγκαστικές εξετάσεις αίματος που έγιναν μέσα σε αστυνομικά τμήματα. Εκατοντάδες γυναίκες είχαν προσαχθεί. Σύμφωνα με ρεπορτάζ, τουλάχιστον μια ήταν ανήλικη. Οι περισσότερες ήταν Ελληνίδες και όχι μετανάστριες όπως είχε αρχικά ακουστεί. Όσο για τις μελανιές και τις εκδορές που έφεραν στα πρόσωπα και τα σώματά τους, αποτελούσαν ένδειξη του ότι πολλές ήταν ναρκομανείς, άστεγες και άπορες — αυτό που συχνά αποκαλούμε «ανθρώπινα ερείπια».

Παρά τις άμεσες και έντονες διαμαρτυρίες, το κακό είχε γίνει και το κυνήγι μαγισσών ήταν ήδη εν εξελίξει. Οι αποκαλούμενες «οροθετικές ιερόδουλες» θα σέρνονταν τις επόμενες μέρες στην Ευελπίδων μπροστά στα τηλεοπτικά συνεργεία, οδηγούμενες από αστυνομικούς με ιατρικά γάντια και θα προφυλακίζονταν για μια κατηγορία που αποδίδεται σε ύποπτους για βιασμό και ανθρωποκτονία.

«Ερείπια: Οροθητικές γυναίκες – Το χρονικό μιας διαπόμπευσης» της Ζωής Μαυρουδής (ΕΛΛΑΔΑ, 2013)

Οι εκλογές της 6^{ης} Μαΐου έσπρωξαν σύντομα την υπόθεση στο περιθώριο και το τσίρκο των ΜΜΕ κατάλαγισε, ως είθισται. Στους μήνες που ακολούθησαν και ενώ οι γυναίκες αποφυλακίζονταν σταδιακά, μου έγινε σαφές ότι αυτή η υπόθεση έπρεπε να αποτυπωθεί άμεσα σε μορφή που θα έφτανε και σε ένα ευρύτερο κοινό, εκτός Ελλάδας.

Ήθελα καταρχάς να δώσω στις γυναίκες την ευκαιρία να μιλήσουν στην κάμερα, να πουν τι τους συνέβη και να διεκδικήσουν την αξιοπρέπεια που τόσο βίαια τους αφαιρέθηκε. Τις επισκέφθηκα στις φυλακές και με τη συμβολή ακτιβιστριών από την Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης για την υπόθεσή τους, πήρα συνέντευξη από δύο γυναίκες που είχαν αποφυλακιστεί. Μίλησα επίσης και με δύο μητέρες που κουβάλησαν το βάρος της διαπόμπευσης των παιδιών τους στις κλειστές επαρχιακές τους κοινωνίες.

Τα λόγια τους, που άλλες στιγμές τα έσπαγε η σιωπή και άλλες οι ηλιγμοί, ήταν ο αντίποδας του ψεύτικου συναισθήματος των πολιτικών και τηλεοπτικών δημοσιογράφων.

Επίσημες αρχές δεν ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας για συνέντευξη. Μίλησα όμως με γιατρούς, ακτιβιστές, δημοσιογράφους και νομικούς στην Ελλάδα και στην Αγγλία, που συζήτησαν μαζί μου τα γεγονότα και τις συνέπειες της υπόθεσης καθώς και την ποινικοποίηση της μετάδοσης του HIV μέσω αναποτελεσματικών και άδικων νόμων — ένα θέμα με διεθνείς διαστάσεις.

Θέλησα επίσης να κάνω αυτό το ντοκιμαντέρ γιατί πιστεύω ότι η υπόθεση των διαπομπευμένων οροθετικών γυναικών αντικατοπτρίζει όλα όσα έχουν πάει στρα-

«Ερείπια: Οροθητικές γυναίκες – Το χρονικό μιας διαπόμπευσης» της Ζωής Μαυρουδής (ΕΛΛΑΔΑ, 2013)

βά στη χώρα μας τα χρόνια της κρίσης: τον αυξανόμενο συλλογικό μας πανικό, την ανικανότητα των θεσμών, τη δουλικότητα των ΜΜΕ απέναντι στην υποτιθέμενη ιερότητα της εξουσίας, το φαρισσαϊσμό των πολιτικών μας και την άνοδο του αστυνομικού κράτους.

Κυρίως, η υπόθεση αυτή εξέθεσε ένα ουσιαστικό έλλειμμα συμπόνιας προς αυτούς που έχουν χτυπηθεί περισσότερο από την κρίση και τη λιτότητα, τους ανθρώπους που περιφέρονται σιωπηλά ανάμεσα στα ερείπια της κοινωνίας μας.

Έχει περάσει ένας χρόνος. Παρ' ότι κάποιες από τις γυναίκες αθώωθηκαν και άλλες θα δικαστούν με μειωμένη κατηγορία, κανένας δεν έχει κληθεί να απολογηθεί γι' αυτό το ντροπιαστικό επεισόδιο. Μια μήνυση κατά γιατρών και αστυνομικών μπορεί να πάρει χρόνια να φτάσει στα δικαστήρια. Όσο για την Υγειονομική Διάταξη 39α που προηγήθηκε των συλλήψεων και καταργήθηκε μετά από αγώνα ενός χρόνου από ακτιβιστές και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις την περασμένη άνοιξη, επανήλθε αιφνιδιαστικά σε ισχύ από τον νέο υπουργό Άδωνι Γεωργιάδη τον Ιούλιο του 2013, παρά τη σύσσωμη διεθνή κατακραυγή.

Πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη σε αυτές τις γυναίκες για τη σοβαρή κακοποίηση και εκμετάλλευση που υπέστησαν από το Ελληνικό Κράτος. Μέχρι να έρθει αυτή η στιγμή, ας αποτελέσουν οι προσωπικές τους μαρτυρίες στο ντοκιμαντέρ μας μια ανθρώπινη ιστορία, διαφορετική από την επίσημη.

7 Σεπτεμβρίου 2013

Η μουσική στον κινηματογράφο και στη ζωή μας

ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΤΡΙΔΗ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 26/01/2014

- Προβολή της ταινίας της **Νικόλ Αλεξανδροπούλου** «ONCE IN A LIFETIME» (ΕΛΛΑΔΑ, 2009)
- Συζήτηση με εισηγητές τους **Νικόλ Αλεξανδροπούλου** (σκηνοθέτιδα της ταινίας), **Γιάννη Πετρίδη** (μουσικό παραγωγό) και **Μαρία Μαρκουλή** (δημοσιογράφο)

BOB DYLAN - 52 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΡΙΕΡΑΣ

Του **Γιάννη Πετρίδη**

Αρκετό θαυμασμό συνεχίζει να προκαλεί ο Bob Dylan, στην ηλικία-ρεκόρ των 73 ετών, με κυκλοφορίες νέων δίσκων και συναυλίες.

Ο Dylan εδώ και μερικά χρόνια παρουσιάζει στο αμερικανικό δορυφορικό ραδιόφωνο σειρά θεματολογικών εκπομπών, στις οποίες σημαντικό ρόλο παίζουν τα τραγούδια από την αμερικανική μουσική παράδοση, δηλαδή τα μπλουζ, η κάντρι, το χιλμπίλι και τα ριθμ εντ μπλουζ.

Αυτές οι εκπομπές τον οδήγησαν στο να σκαλίσει τα αρχεία του και να βγάλει στην επιφάνεια τις μουσικές που τον είχαν επηρεάσει στα πρώτα χρόνια της καριέρας του, όταν στην ηλικία των 16 ετών αναζητούσε να ανακαλύψει τους κρυφούς θησαυρούς του αμερικανικού τραγουδιού, σε μια εποχή που ανάλογη προσπάθεια είχαν αρχίσει στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού δεκάδες βρετανικά συγκροτήματα και τραγουδιστές, όπως οι Beatles, Rolling Stones, Animals, Them και οι υπόλοιποι των οποίων τα τραγούδια, τουλάχιστον στην πρώτη φάση της καλλιτεχνικής τους πορείας, ήταν διασκευές σε παλαιότερα. Ο Dylan, ίσως και λόγω ηλικίας, αφού είναι λίγα χρόνια μεγαλύτερος από αυτούς που άρχισαν τη βρετανική μουσική επανάσταση στις αρχές της δεκαετίας του '60, το έκανε πρώτος.

Το πρώτο του άλμπουμ ηχογραφήθηκε μέσα σε δύο μέρες, τον Νοέμβριο του 1961, όταν ήταν 20 ετών. Τα περισσότερα από τα τραγούδια του δίσκου ήταν διασκευές σε γνωστά μπλουζ ή τραγούδια που είχε γράψει ο ίδιος, με επιρροές όμως από τη φορκ και τα μπλουζ. Όπως θα δήλωνε αργότερα ο ίδιος, το πρώτο τραγούδι του, που ήταν για την Brigitte Bardot, το είχε γράψει όταν ήταν μόλις 16 ετών.

Ο μεγάλος Pablo Picasso κάποτε είχε αναφέρει ότι δεν δίσταζε καθόλου να κλέψει όταν έβρισκε κάποια ιδέα σε έργο άλλου καλλιτέχνη, όχι μόνον από το παρελθόν, αλλά και από συγχρόνους του, αξιοποιώντας την αρχική ιδέα με το δικό του ταλέντο και βάζοντας τη δική του σφραγίδα σ' αυτό που προέκυπτε.

Νικόλ Αλεξανδροπούλου, Γιάννης Πετρίδης και Μαρία Μαρκουλή
(Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Το ίδιο θα μπορούσε να πει κανείς και για αρκετούς μεγάλους δημιουργούς, όπως ο αιγιματικός Bob Dylan, ο οποίος συχνά αξιοποίησε αρκετούς ήχους από το παρελθόν, ειδικά από τον χώρο του μπλουζ και της γκόσπελ, για να δώσει στα τραγούδια του το πλεονέκτημα που προσφέρει η δοκιμασμένη αποδοχή ενός παλαιότερου τραγουδιού. Όπως ο Picasso, έτσι και ο Dylan πάντα ανέφερε τους καλλιτέχνες που τον επηρέαζαν στις συνθέσεις του, ακόμη και όταν είχε αντιγράψει το τραγούδι νότα προς νότα.

Σε νεαρή ηλικία ο Dylan ήταν ήδη καλός γνώστης των μπλουζ, της γκόσπελ, του ρυθμ εντ μπλουζ και της λαϊκής μουσικής της αφροαμερικανικής παράδοσης. Στο Γυμνάσιο που πήγαινε, όλοι είχαν προσέξει τη μανία του να ανακαλύπτει παλιούς δίσκους και να παίζει στο πιάνο πολλά από τα τραγούδια τους, που περιείχαν όμως εντελώς διαφορετικούς ήχους από αυτούς που άκουγαν συνήθως οι νέοι της εποχής. Οι αγαπημένοι του καλλιτέχνες εκείνη την περίοδο ήταν οι Hank Williams, Jimmie Rodgers, Jelly Roll Morton, Woody Guthrie, Carl Perkins και ο Elvis στα πρώτα χρόνια της καριέρας του. Η ικανότητά του να απορροφά με ταχύτητα όλα όσα άκουγε από δίσκους και ραδιοφωνικά προγράμματα θα εστιαστεί κυρίως στο κάντρι μπλουζ και τα γκόσπελ.

Τον Σεπτέμβριο του 1959, ως φοιτητής πια στο Πανεπιστήμιο της Μινεάπολης, θα συνεχίσει τις μουσικές αναζητήσεις του και θα αποκτήσει φίλους με ανάλογα ενδιαφέροντα, μερικοί από τους οποίους είχαν ήδη ασχοληθεί

Τζόαν Μπαέζ και Μπομπ Ντίλαν

με τη μουσική επαγγελματικά και έτσι θα τον βοηθήσουν να μάθει περισσότερα για τον χώρο. Σύντομα θα αρχίσει να ασχολείται περισσότερο με την κιθάρα και τη φουσαρμόνικα, την οποία για πρώτη φορά χρησιμοποίησε στην ηλικία των 10 ετών, και τον Ιανουάριο του 1961 εγκαταλείπει το Πανεπιστήμιο και τη Μινεάπολη και πηγαίνει στη Νέα Υόρκη, για να συναντήσει, όπως είχε πει τότε, το είδωλό του, που ήταν ο τραγουδιστής Woody Guthrie. Τελικά θα τον συναντήσει τον Απρίλιο της ίδιας χρονιάς σε νοσοκομείο του Νιου Τζέρσεϊ. Μερικές μέρες αργότερα, ανοίγοντας μια συναυλία του John Lee Hooker, θα παρουσιάσει μερικά τραγούδια του Guthrie μαζί με διασκευές του σε παραδοσιακά μπλουζ. Στη Νέα Υόρκη ο Dylan αποκτά γρήγορα τη φήμη του χαρισματικού καλλιτέχνη στην περιοχή του Γκρίνγουιτς Βίλτζ.

Τα τραγούδια του ήταν εμπνευσμένα από τους ήχους που αρκετά χρόνια πριν είχε παρουσιάσει ο Woody Guthrie και ανάμεσα στους φίλους του εκείνη την περίοδο ήταν οι μουσικοί Dave Van Ronk και Ramblin Jack Elliot, οι οποίοι επηρέασαν αρκετά τα πρώτα βήματα της καλλιτεχνικής του πορείας.

Το πρώτο του άλμπουμ είχε για τίτλο απλώς το όνομά του και παραγωγό τον John Hammond, ο οποίος ήταν φανατικός της τζαζ, είχε ήδη ανακαλύψει δεκάδες καλλιτέχνες και εντυπωσιάστηκε από τις γνώσεις που είχε στα μπλουζ ο νεαρός τότε Dylan. Ο Hammond είχε πάρει καλές συστάσεις για τον Dylan από τον γιο του, (λεγόταν επίσης John Hammond και αργότερα έκανε κι αυτός καριέρα ως παραγωγός στη μουσική), που τον είχε δει να τραγουδά στη Μινεάπολη.

Με το χαρακτηριστικό καπελάκι του θα γίνει γρήγορα αντικείμενο συζήτησης στους καλλιτεχνικούς κύκλους της Νέας Υόρκης, όπου θα παρουσιάζει τα τραγούδια που υπήρχαν στο πρώτο του άλμπουμ, διασκευές κυρίως σε γνωστά μπλουζ, όπως τα «House Of The Rising

Sun», «Set That My Grave Is Kept Clean» του Blind Lemon Jefferson και «Fixin' To Die» του Bukka White, αλλιά και δικές του συνθέσεις.

Ανάλογο τακτική θα ακολουθήσει και σε μερικά από τα επόμενα άλμπουμ του, ενώ στο πρόσφατο θα στραφεί και στην Tex-Mex, ένα παρακλάδι της κάντρι που παίζουν συνήθως οι Τεξανοί μουσικοί, οι οποίοι αντλούν επιρροές από ήχους του Μεξικού.

Ο Robert Allen Zimmerman, όπως ήταν το πραγματικό όνομα του Dylan (το 1962 άλλαξε επίσημα το επώνυμό του σε Dylan, επηρεασμένος από τον ποιητή Dylan Thomas), είναι σήμερα ο πιο σημαντικός εν ζωή μουσικός και όλα δείχνουν ότι η ρήση του George Harrison των Beatles θα βγει αληθινή, ότι ύστερα από 500 χρόνια θα θεωρείται ο πιο χαρακτηριστικός και σημαντικότερος μουσικός της εποχής του, σημείο αναφοράς γι' αυτήν, και θα ξεπεράσει σε φήμη τους Beatles και Elvis Presley.

Τα περισσότερα από τα τραγούδια του έχουν συμμετοχή στο «σάουντρακ» της κάθε γενιάς που έζησε μετά το 1960 και φράσεις όπως ο τίτλος του τραγουδιού του «The Times They Are A-Changin'» θα ακούγονται για πάντα. Οι περισσότεροι από τους στίχους των τραγουδιών του έδωσαν την αφορμή για κοινωνικές αλλαγές και, όχι τυχαία, αναφέρεται ως ένας από τους βασικούς υπεύθυνους, με τις αναφορές του, για το τέλος που δόθηκε στον πόλεμο του Βιετνάμ.

Στις αρχές του 1962 ο Dylan δήλωνε για το μέλλον «Θέλω να γράφω τραγούδια και να τραγουδώ όπως τώρα, δεν με νοιάζει το αν θα αποκτήσω ένα εκατομμύριο δολάρια» και κλείνοντας τα μάτια συνέχιζε: «...αν είχα λεφτά, τι θα τα έκανα; Ε..., θα αγόραζα μερικές μοτοσικλέτες, ένα air-condition και μερικά αυτοκίνητα». Στις 24 Μαΐου 2014 συμπληρώνει τα 73 του χρόνια και έχει ό,τι θα μπορούσε να επιθυμήσει ένας άνθρωπος.

apotis4stis5.com

«Once in a lifetime» της Νικόλ Αλεξανδροπούλου (ΕΛΛΑΔΑ, 2009)

«... ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ»

Της *Νικόλ Αλεξανδροπούλου*

Όταν η Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιοπούλης με προσκάλεσε για την προβολή της ταινίας μου *Once in a Lifetime*, αναρωτήθηκα αν, τέσσερα χρόνια μετά και κατόπιν όλων αυτών που έχουν συμβεί στη χώρα μας και έξω, το ντοκιμαντέρ θα είχε μια επικαιρότητα σήμερα, με το δεδομένο ότι οι κοινωνικοπολιτικές αλλαγές συντελούνται πια σε αστραπιαίους χρόνους.

Με αφορμή την προβολή και την αντίδραση του κοινού, κατάλαβα ότι αποκτά μια μεγαλύτερη δυναμική μέσα στο χρόνο. Ομολογώ ότι αυτό το στοιχείο δίνει ικανοποίηση σ' έναν σκηνοθέτη.

Η μουσική είναι μέρος των βασικών μου ενδιαφερότων. Όμως στην προκειμένη περίπτωση ήταν η προσωπικότητα-μύθος του Γιάννη Πετρίδη, το πάθος-μονομανία του για την μουσική, η κοινωνική διάσταση που έδινε στα μουσικά είδη και η μακροβιότητα της εκπομπής του που με έκαναν να σκεφτώ ότι ήταν το τέλειο «όχημα» για να δείξω τις αλλαγές που συντελούνταν στην Ελλάδα σε σχέση με την ίδια αλλή και με το εξωτερικό.

Ο δρόμος θα ήταν η ζωή του Γιάννη Πετρίδη, δηλαδή η μουσική. Εξ' άλλου είναι ο κώδικας επικοινωνίας των ανθρώπων μεταξύ τους σε όποιο και από όποιο μέρος του κόσμου κι αν είναι.

«Ο Γιάννης ήταν ένα παράθυρο στον έξω κόσμο», λέει στην ταινία ένας από τους καλεσμένους που μιλάνε γι' αυτόν.

Όταν άρχισα να δουλεύω μαζί του συνειδητοποίησα ότι ήταν κάτι πολύ παραπάνω. Ξεκίνησε λοιπόν ένα συναρπαστικό «ταξίδι» μέσα από τις μνήμες του, ανέκδοτα γεγονότα, συναντήσεις με ανθρώπους που μιλούσαν γι' αυτόν και πάνω απ' όλα ήταν από τις λίγες φορές που

ένοιωθα ότι ήμουν κοντά σ' έναν άνθρωπο ανοιχτό σε κάθε τι καινούργιο αλλά σταθερό στις υπαρξιακές του αξίες. Οπότε ένα ακόμα ενδιαφέρον σημείο για μένα ήταν να δείξω, μέσα από τις συνεντεύξεις, μια συγκριτική διάσταση για το πού βρίσκονται υπαρξιακά σήμερα κάποιοι άνθρωποι, οι οποίοι είχαν ξεκινήσει την νεότητα τους ως παθιασμένοι ακροατές της εκπομπής και της προσωπικότητας του Πετρίδη.

Τέλειωσε με ένα πραγματικό, υπέροχο ταξίδι στην Καλιφόρνια και σε μέρη που ο ίδιος τα έχει συνδέσει με τη μουσική. Ήταν ο τέλειος οδηγός σ' αυτό. Σαν ένα ψάρι που κοιλυμπάει στα νερά του. Εγώ είμαι σίγουρη πια για ένα πράγμα. Ότι το πάθος είναι μονόδρομος για την ευτυχία και την επιτυχία.

«Once in a lifetime» της Νικόλ Αλεξανδροπούλου (ΕΛΛΑΔΑ, 2009)

«Once in a lifetime» της Νικόλ Αλεξανδροπούλου (ΕΛΛΑΔΑ, 2009)

Από την εκδήλωση της ΚΛΗ

«ΑΠΟ ΤΙΣ 4 ΣΤΙΣ 5» ΚΑΙ «ONCE IN A LIFETIME»

Της *Μαρίας Μαρκουλή*

Υπήρχε από πάντα κάτι σχεδόν συνωμοτικό στον αέρα. Θα μπορούσε να γίνει επεισόδιο από το *Twilight Zone* (Η ζώνη του ηυκόφωτος), επιστημονική φαντασία δηλαδή, αν φανταστεί κανείς τη δύναμη που μας έκανε όλους να συντονιζόμαστε στην ίδια ραδιοφωνική συχνότητα. Νωρίς το απόγευμα, χειμώνα καλοκαίρι, ώρα σιέστας για πολλούς, ώρα μελέτης για άλλους, ώρα επιστροφής στο σπίτι, ώρα, για μας, να ανοίξεις ραδιόφωνο.

«Βιάζομαι, αρχίζει ο Πετρίδης», και «Διαβάζω, αηλιά στη πραγματικότητα ακούω Πετρίδη» και μετά (μετά τις 5:00 εννοώ): «Άκουσες τι έβαλε ο Πετρίδης;» Και, αύριο: «Τα λέμε μετά τον Πετρίδη» και πάει λέγοντας...

Έτσι πήγαινε, «ακούγοντας Πετρίδη» κάτι σαν lifetime σενάριο. Οι μουσικές, τα ταξίδια, τα σχόλια, το ένα τραγούδι μετά το άλλο, εικόνες από εδώ και από εκεί, η μουσική σαν περιπέτεια, από τον Curtis Mayfield στους Cramps, από τους Everly Brothers στους Wilco, από τον Μάνο Χατζιδάκι στην Donna Summer, από τον Vangelis στους Nine Inch Nails. Αλλά και από το *Sunset Boulevard* (Λεωφόρος της Δύσης) στον *Σημαδεμένο*, από το *Πάρτι στο Μάτι* ερμηνευστικά κλειστά, από το *Ψυχώ* στο *Φάργκο*. Καρέ-καρέ. Προσωπικό ύφος, ήθος και συνέπεια. Ένας fan ο ίδιος πρώτα από όλα, με ενδιαφέροντα και δίψα να δει, να ακούσει και να μάθει. Στην εποχή της μεγάλης φιγούρας, διακριτικός και όπως είπαμε σταθερά και χρόνια πολλά, 4 με 5 στο κρατικό ραδιόφωνο.

Η συνέχεια on the road με τραγούδια και εικόνες. Με το ραδιόφωνο ανοιχτό. Διαδρομές στους δρόμους της Αττικής, της Αμερικής, του ροκερνόλ. Σταθερά συντονισμένοι. Σε έναν κόσμο κανονικά και φουρή δικτυωμένο, με ιντερνετικές ταχύτητες, ευκολίες και μουσικές αφορμές για ζωή. Αυτός ο άνθρωπος - το λέγαμε πάντα - είναι για

ταινία. Τότε, πριν από λίγο καιρό δηλαδή, η Νικόλ Αλεξανδροπούλου πήρε την κάμερα. Αυτά τα πράγματα συμβαίνουν Once In A Lifetime / και να και ο τίτλος της ταινίας, με ένα ρυθμό Talking Heads να συνοδεύει. Η Νικόλ - είτε το είχε καταλάβει, είτε απλά το διαισθάνθηκε - τελικά ήταν κι εκείνη συντονισμένη στην ίδια συχνότητα. Ακολούθησε τον Γιάννη στα μέρη που μεγάλωσε, στο στούντιο, στα ταξίδια που αγαπάει και έγραψε με την κάμερα τις ιστορίες του. Το κυριότερο; Ήταν ότι τον έπεισε να το κάνει.

Και το *Once in a Lifetime*, στις οθόνες πια, είναι όλα αυτά, δρόμος και μουσική, βινύλια, CD, δισκάδικα, στούντιο της Αγ. Παρασκευής, η ΕΡΤ, είναι η δισκογραφική εταιρία, οι επιλογές, το λάιφστάιλ, η κουλτούρα και άνθρωποι της μουσικής με δικές τους ιστορίες, ένα κλείσιμο του ματιού για όσα έρχονται. Μια διαφορετική «ματιά», ίσως και μια άλλη εξήγηση για τα όσα συνέβησαν στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια...

Μεταξύ μας τώρα - και είναι αλήθεια αυτό - αξίζει να δούμε τι θα παίξει ο Πετρίδης σήμερα κι αν «βρέχει» μουσικές από παντού, αν ριθσάνε τα youtube και αν τγκάρει το facebook με μουσικές αναρτήσεις και likes σε καινούργια τραγούδια, και αν έχουμε με ένα κλικ το νέο άλμπουμ πριν προλάβει καλά-καλά να φύγει από τα χέρια του καλλιτέχνη.

Ο Γιάννης Πετρίδης συνεχίζει στον ΒΗΜΑ Fm 6 με 8 καθημερινά.

Η μουσική στον κινηματογράφο και στη ζωή μας

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 09/02/2014

- Προβολή της ταινίας του **Φάνη Λογοθέτη** «*OST - ORIGINAL SOUNDTRACK*» (ΕΛΛΑΔΑ, 2012)
- Συζήτηση με εισηγητές τους **Φάνη Λογοθέτη** (σκηνοθέτη της ταινίας), **Σπύρο Ανδρεάδη** (ιδέα και έρευνα για την ταινία), **Περικλή Χούρσογλου** (σκηνοθέτη, Επίκουρο Καθηγητή στο Τμήμα Κινηματογράφου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), **Γιώργο Βαρσαμάκη** (συνθέτη), **Γιάννη Αρζιμάνογλου** (συνθέτη) και **Άκη Δαούτη** (συνθέτη)
- **Μουσικά θέματα** του **Γιώργου Βαρσαμάκη** παρουσιάστηκαν από τον συνθέτη και τους μουσικούς του (**Κώστας Ιωαννίδης**, κλαρινέτο και το **Κουαρτέτο Εγχόρδων Crescendo: Βασίλης Δήμος**, βιολί - **Γιώργος Κωνσταντινίδης**, βιολί - **Λεωνίδας Γρηγορόπουλος**, βιόλα - **Ιωάννης Παυλίδης**, βιολοντσέλο)

«OST - ORIGINAL SOUNDTRACK»

Του **Σπύρου Ανδρεάδη**

Η κινηματογραφική μουσική στην Ελλάδα υπάρχει ως ο πλέον φτωχός συγγενής όλων των υπολοίπων ειδών. Καμία προβολή, καμία υποστήριξη και φυσικά παντελής έλλειψη από τα λεγόμενα δισκοπωλεία. Ο χώρος που καταλαμβάνουν τα CD ή τα βινύλια στους χώρους των «ενημερωμένων» αυτών καταστημάτων είναι δυσανάλογος σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο είδος μουσικής. Μια εξαιρετικά φτηνή δικαιολογία των εταιρειών είναι ότι δεν πουλάνε, τη στιγμή που οι ίδιες παράγουν τα soundtracks με μοναδικό σκοπό τη προώθηση του φιλμ και τίποτε παραπάνω. Ουσιαστικά λειτουργούν σαν διαφημιστικά φλιάνερς της ταινίας και μετά το πέρας αυτής χάνονται.

Θυμάται άραγε κανείς ΠΟΣΕΣ συναυλίες ΚΑΘΑΡΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ έχουν γίνει στη χώρα μας; Ελάχιστες έως καθόλου. Κανένα μεγάλο Φεστιβάλ της χώρας μας εδώ και χρόνια δεν έχει κάνει συναυλία ενός μεγάλου συνθέτη, πέραν του Μορικόνη. Έχουν άγνοια ή εμμονή με κάτι πιο «προσιτό για τον κόσμο»; Ο κόσμος, κύριοι, έχει γνώση και, το κυριότερο, δίψα. Εσείς οι Διευθυντές των Φεστιβάλ, των εταιρειών και των

δισκοπωλείων φταίτε για την αγνωμοσύνη του κόσμου που αναπαράγετε τα ίδια και τα ίδια και απορείτε μετά γιατί κλείνουν μαγαζιά, εταιρείες και δεν έχετε εισπράξεις από τα εισιτήρια των παραστάσεών σας.

Αυτό που εισπράξαμε εμείς ως ομάδα κάνοντας αυτό το φιλμ και στη συνέχεια παρουσιάζοντάς το, ήταν ότι έλειπε από πολλούς κάτι τέτοιο και από τους συμμετέχοντες σε αυτό, αλλά και από τον κόσμο που το παρακολούθησε. Όταν πήραμε την απόφαση με τον Φάνη να προχωρήσουμε δεν ξέραμε κυριολεκτικά τι θα συναντήσουμε και ποιους. Βρήκαμε τελικά την πλειονότητα αυτών που πισυρικάδες αγαπούσαμε μέσα από τις μουσικές τους και τις ταινίες τους.

Ο Παντελής Βούλιγας, ο Trevor Jones, ο Nicola Piovani, ο Νίκος Κυπουργός, ο Γιώργος Χατζηνάσιος, ο Περικλής Χούρσογλου, ο Παναγιώτης Καληντζόπουλος κ.ά., μαζί με τον συλλέκτη-συγγραφέα Νίκο Γκροσδάνη, μας έβαλαν ουσιαστικά μέσα σε μια ώρα σε αυτόν τον μαγικό κόσμο που λέγεται original soundtrack. Τους ευχαριστούμε για μια ακόμη φορά για την τιμή που μας έκαναν.

Περικλής Χούρσογλου, Άκη Δαούτης, Γιάννης Αρζιμάνογλου, Γιώργος Βαρσαμάκης, Σπύρος Ανδρεάδης και Φάνης Λογοθέτης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Κουαρτέτο Εγχόρδων Crescendo, Κώστας Ιωαννίδης και Γιώργος Βαρσαμάκης (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

Του *Γιώργου Βαρσαμάκη*

Ήταν προχθές το πρωί θαρρώ που, οδηγώντας στην Εθνική Οδό οδεύοντας προς ένα επαγγελματικό ραντεβού, άκουσα από στο ραδιόφωνο το μουσικό θέμα από την ταινία *Σινεμά ο Παράδεισος* του Giuseppe Tornatore. Αυτό ήταν... Ήδη από τις πρώτες νότες του θέματος ο δρόμος με οδηγούσε πλέον στο μικρό ιταλικό χωριό όπου ο μικρός «Totò» Salvatore με τις σκανδαλιές του εκνεύριζε τη μαμά του και τον Alfredo, τον μηχανικό προβολής, που του μάθαινε τα μυστικά του σινεμά. Κάπου στη μέση του μουσικού θέματος, ο «Totò» είχε ερωτευτεί την κοπέλα του, τον ανεκπλήρωτο έρωτά της ζωής του και είχε φύγει από το μικρό του χωριό για να κυνηγήσει το μέλλον του. Με το που τελείωσε το μουσικό θέμα έκλεισα το ραδιόφωνο, με την εικόνα του μικρού «Totò» να είναι πλέον ένας φτασμένος σκηνοθέτης που στέκεται στα συντρίμμια του αγαπημένου του κινηματογράφου στο μικρό του χωριό, αναπολώντας την παιδική του ηλικία και τον φίλο του Alfredo...

Αυτό είναι ο κινηματογράφος, είναι μαγεία. Είναι η στιγμή που μεταφέρεσαι σε μια άλλη εποχή, την εποχή της ταινίας αλλά και τη δική σου εποχή. Την εποχή που βλέποντας την ταινία ζούσες κι εσύ τους δικούς σου έρωτες, τις δικές σου δυσκολίες, τις δικές σου περιπέτειες. Ζούσα κι εγώ τότε το δικό μου έρωτα, σκεφτόμουν το δικό μου μέλλον και έψαχνα μέσα από τις νότες να φτιάξω κι εγώ το νεανικό μου παραμύθι. Κι όλα αυτά ξύπνησαν με το άκουσμα της μελωδίας του Ennio Morricone που συνέθεσε για την ταινία. Μέσα λοιπόν από το άκουσμα ενός κινηματογραφικού μουσικού θέματος αλληάζει για λίγο, για λίγα λεπτά ή ακόμα και για δευτερόλεπτα, η σκληρή καθημερινότητα και μετατρέπεται σε μια εικόνα ταινίας, της προσωπικής σου ταινίας...

Δε θα μπορούσα ποτέ να φανταστώ τη συγκεκριμένη ταινία, αλλά και άλλες αγαπημένες μου ταινίες, χωρίς μου-

Γιώργος Βαρσαμάκης

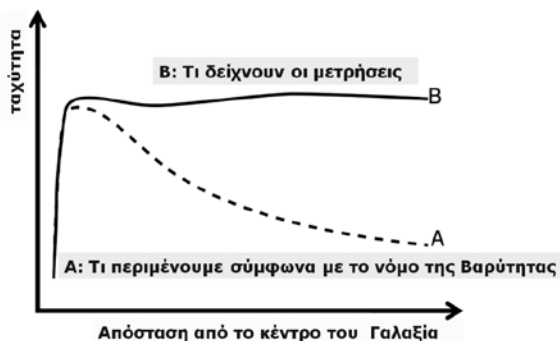
σική. Η μουσική για μένα είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι κάθε ταινίας. Ο συνδυασμός εικόνας και μουσικής, όταν αυτός επιτυγχάνεται, δίνει ένα αποτέλεσμα που μπορεί να σε συνοδεύει για μια ζωή κάθε φορά που θα ακούς τη μουσική της ταινίας. Σαφώς υπάρχουν και ταινίες χωρίς μουσική οι οποίες επιτυγχάνουν και αυτές το στόχο τους, αλλά η μουσική έχει τον τρόπο να σε μεταφέρει στο σκηνικό που κάποτε περπάτησες, σκέφτηκες και αισθάνθηκες μαζί με τους πρωταγωνιστές της ταινίας...

Μπορεί όλα αυτά να είναι ένα γλυκό παραμύθιασμα και μόνο, μπορεί να είναι μια αυταπάτη, ένα ψέμα το οποίο απέχει από τη σκληρή πραγματικότητα. Αυτό όμως είναι και η μαγεία του κινηματογράφου και της μουσικής, ότι, μέσα σε αυτό το παραμύθι, κρύβεται κάτι μοναδικό, ένα πολύτιμο για τον καθένα συναίσθημα, το οποίο έρχεται και επανέρχεται κάθε φορά για να σου ομορφύνει, να ντύσει τη σκληρή ή μέτρια μέρα σου με χρώματα, αναμνήσεις και συναισθήματα και πάνω απ' όλα με εικόνες και μουσική. Άλλωστε, η αγάπη, ο έρωτας, η μαγεία είναι πολύ πιο εύκολο να πραγματοποιηθούν μέσα από τη μεγάλη οθόνη, σε αντίθεση με την πραγματικότητα...

Νικόλη Πιοβάνι

κέντρο του, προβλέπει πως κάθε άστρο θα κινείται με όλο και μικρότερη ταχύτητα όσο πιο μακριά από το κέντρο βρίσκεται. Αυτό που περιμένουμε να παρατηρήσουμε δηλαδή, είναι παρόμοιο με ό,τι παρατηρούμε στο Ηλιακό μας σύστημα: π.χ. ο πλανήτης Ερμής, που βρίσκεται κοντά στον Ήλιο (που αποτελεί το κέντρο του Ηλιακού συστήματος), κινείται με αρκετά μεγαλύτερη ταχύτητα από ό,τι ο πλανήτης Δίας, που βρίσκεται πολύ μακρύτερα. Αντίθετα με αυτή την πρόβλεψη τα άστρα στους γαλαξίες κινούνται με παρόμοιες ταχύτητες, ανεξάρτητα από πόσο μακριά από τα κέντρα των γαλαξιών βρίσκονται, γεγονός που μπορεί να εξηγηθεί με την υπόθεση πως υπάρχει αόρατη (σκοτεινή) ύλη που γεμίζει τον κάθε γαλαξιακό χώρο. Υπάρχουν βέβαια και άλλες υποθέσεις-θεωρίες, που θα μπορούσαν να εξηγήσουν αυτές τις απρόσμενες παρατηρήσεις, αλλιώς αυτές οι θεωρίες είναι πολύ λιγότερο αξιόπιστες.

Οι καμπύλες δείχνουν την ταχύτητα άστρων ως συνάρτηση της απόστασης από το γαλαξιακό κέντρο

2. Το φαινόμενο του βαρυτικού φακού, κατά το οποίο συγκεντρωμένη σκοτεινή ύλη προκαλεί τη σύγκλιση των ακτίνων του φωτός, κατ' αναλογία με ό,τι συμβαίνει στους συνθησιμένους οπτικούς φακούς. Η διαφορά είναι πως σ' αυτή την περίπτωση η απόκλιση από την αρχική πορεία του φωτός οφείλεται στην ύπαρξη μεγάλης συγκέντρωσης σκοτεινής ύλης. Σύμφωνα με τη Γενική Θεωρία της Σχετικότητας η δύναμη της βαρύτητας επηρεάζει και το φως (αφού το φως έχει ενέργεια και αφού μάζα και ενέργεια είναι ισοδύναμες σύμφωνα με την Ειδική Θεωρία της Σχετικότητας). Η σύγκλιση των ακτίνων του φωτός προκαλεί τη διαστρέβλωση της εικόνας ενός φωτεινού άστρου. Αντί ένα φωτεινό σημείο βλέπουμε δηλαδή ένα φωτεινό κύκλιο (γνωστό ως το δακτυλίδι του Αϊνστάιν) ή περισσότερα φωτεινά σημεία ή άλλο φωτεινό σχήμα.

Υπάρχει έντονη ερευνητική δραστηριότητα, σ' όλο τον κόσμο, για να βρεθεί από τι σωματίδια αποτελείται η σκοτεινή ύλη. Βοήθεια σ' αυτή την αναζήτηση παρέχουν οι θεωρίες που προβλέπουν την ύπαρξη σωματιδίων σκοτεινής ύλης. Ένας πιθανός υποψήφιος είναι το σωματίδιο axion (αξιόνιο) η ύπαρξη του οποίου προβλέπεται από μια επέκταση της θεωρίας που ισχύει για τη σύσταση της ύλης και τις θεμελιώδεις δυνάμεις, το λεγόμενο Καθιερωμένο Πρότυπο. Αξιόνια παράγονται σε αφθονία στους πυρήνες των άστρων (όπως π.χ. του Ήλιου) και κατά τη θεωρία αυτή μπορούν να μετατραπούν σε ακτίνες Χ με τη βοήθεια ενός ισχυρού μαγνητικού πεδίου. Στην ιδιότητα αυτή στη-

Το Τηλεσκόπιο Ηλιακών Αξιονίων στο CERN

ρίζεται η πλέον υποσχόμενη από τις τεχνικές ανίχνευσης αξιονίων που χρησιμοποιείται από το Τηλεσκόπιο Ηλιακών Αξιονίων του CERN. Το πείραμα αυτό χρησιμοποιεί ένα ισχυρό υπεραγωγίμο ηλεκτρομαγνήτη για να μετατρέψει Ηλιακά αξιόνια σε ακτίνες Χ, που στη συνέχεια μπορούν να ανιχνευτούν με κατάλληλες συσκευές.

Υποψήφια σωματίδια για σκοτεινή ύλη προβλέπονται και από τις νέες υπερσυμμετρικές θεωρίες των οποίων οι προβλέψεις αναμένεται να επαληθευτούν στα πειράματα στον μεγάλο επιταχυντή του CERN. Μέχρι τώρα, όμως, δεν έχει ανακαλυφθεί κανένα σωματίδιο σκοτεινής ύλης, παράτι, σύμφωνα με τους υπολογισμούς, σχεδόν τα 27% του σύμπαντος αποτελείται από σκοτεινή ύλη! Οι έρευνες βέβαια συνεχίζονται μέχρι να καταλάβουμε τι είναι αυτή η οντότητα.

ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Πριν περίπου 14 δισεκατομμύρια χρόνια δημιουργήθηκε ξαφνικά το σύμπαν, ένα συμβάν που ονομάστηκε Μεγάλη Έκρηξη (Big Bang). Τις συνθήκες στην αρχή του σύμπαντος είναι πολύ δύσκολο να τις φανταστούμε. Βρισκόμαστε σε ένα χώρο τεράστιας θερμοκρασίας - τόσο μεγάλης που ούτε άτομα δεν μπορούσαν να σχηματισθούν - με τεράστια πυκνότητα ενέργειας (όλη η ενέργεια του σύμπαντος ήταν σε έναν όγκο όμοιο με κόκκο άμμου). Στη συνέχεια το νεαρό σύμπαν διαστέλλεται και γίνεται τεράστιο σε όγκο και συγχρόνως ψύχεται, σχηματίζοντας τα άτομα και μετά τα μόρια. Η δύναμη της βαρύτητας συγκεντρώνει την ύλη σε όλο και μεγαλύτερες ομάδες και φτιάχνει τα άστρα, τους πλανήτες και τους γαλαξίες που βλέπουμε σήμερα. Αυτή η δύναμη της βαρύτητας, όπως είπαμε, ασκείται μεταξύ σωματιδίων που έχουν μάζα. Τα σώματα μπορεί να αποτελούνται από ορατή ύλη (όπως των άστρων) ή αόρατη ύλη όπως η λεγόμενη σκοτεινή ύλη. Επομένως κάθε περιοχή ύλης στο σύμπαν εξασκεί βαρυτική έλξη σε όλες τις άλλες περιοχές ύλης σε όλο το σύμπαν. Αυτή η έλξη φρενάρει τη διαστολή του σύμπαντος που άρχισε τη στιγμή της μεγάλης έκρηξης.

Στα τέλη του 20^{ου} αιώνα οι επιστήμονες πίστευαν πως η ύλη που υπάρχει στο σύμπαν είναι αρκετή να φρενάρει τη διαστολή του σύμπαντος αλλιώς όχι να τη σταματήσει και ακόμη περισσότερο να την αναστρέψει σε συστολή.

Εξερευνώντας τις λεπτομέρειες αυτής της διαδικασίας, δύο ομάδες ερευνητών άρχισαν να μελετούν κάποιες ιδιαίτερες εκρήξεις αστεριών, που ονομάζονται υπερκαινοφανείς τύπου Ia. Αυτοί οι υπερκαινοφανείς αστέρες τύπου Ia (ή σουπερνόβα Ia, όπως αλλιώς είναι γνωστοί) είναι το κλειδί της μέτρησης πολύ μεγάλων αποστάσεων στο σύμπαν και επομένως βασικοί για τις μετρήσεις της διαστο-

λής του σύμπαντος σε μεγάλες αποστάσεις. Όταν αυτά τα αστέρια εκρήγνυνται, με αυτόν τον συγκεκριμένο τρόπο, εκπέμπουν φως με μεγάλη και γνωστή λαμπρότητα, που σημαίνει πως από τη μέτρηση της λαμπρότητας της έκρηξης τους μπορεί να βρεθεί η απόστασή τους. Αυτό στηρίζεται βέβαια στο γεγονός ότι όσο πιο αχνό είναι το φως που παρατηρούμε, καθώς αυτά τα αστέρια εκρήγνυνται, τόσο πιο μακριά θα βρίσκονται. Το δεύτερο στοιχείο που μετρήθηκε είναι το πόσο γρήγορα αυξήθηκε η απόστασή τους από εμάς, λόγω διαστολής του Σύμπαντος, στο χρονικό διάστημα που έκανε το φως να φτάσει σε εμάς. Αυτό γίνεται με τη μέτρηση της λεγόμενης ερυθρής μετατόπισης, που είναι η αλληλαγή του χρώματος του φωτός όταν ο χώρος διαστέλλεται. Σύμφωνα με τη Γενική Θεωρία της Σχετικότητας, η διαστολή του χώρου προκαλεί την αλληλαγή του χρώματος του φωτός που εκπέμπεται σε μεγαλύτερα μήκη κύματος δηλαδή μετατοπίζεται το χρώμα προς το ερυθρό. Με τη μέτρηση αυτής της ερυθρής μετατόπισης βρίσκεται πόσο διαστέλλεται το σύμπαν από τη στιγμή που το φως εκπέμπεται από τον μακρινό σουπερνόβα μέχρι να φτάσει σε εμάς. Παρατηρώντας λοιπόν ένα αχνό (επομένως μακρινό) σουπερνόβα, δηλαδή εξετάζοντας το φως που προέρχεται απ αυτόν το οποίο χρειάστηκε εκατομμύρια χρόνια να φτάσει σ' εμάς από τη στιγμή της εκπομπής του, βρίσκουμε πόσο γρήγορα διαστελλόταν το σύμπαν πριν τόσα εκατομμύρια χρόνια. Ενώ παρατηρώντας ένα λαμπερό σουπερνόβα (που βρίσκεται κοντύτερα) βρίσκουμε πόσο διαστελλόταν το σύμπαν πιο πρόσφατα.

Τα αποτελέσματα ήταν απρόσμενα. Ενώ οι αστροφυσικοί πίστευαν πως το σύμπαν όσο περνά ο χρόνος θα διαστέλλεται και πιο αργά, λόγω της δράσης της βαρύτητας, βρέθηκε ακριβώς το αντίθετο. Είναι σαν να υπάρχει μια επιπρόσθετη δύναμη που προέρχεται από μια άγνωστη ενέργεια η οποία προκαλεί την επιτάχυνση στη διαστολή του σύμπαντος. Αυτή η άγνωστη ενέργεια ονομάστηκε Σκοτεινή Ενέργεια και σύμφωνα με τους υπολογισμούς αποτελεί περίπου τα 68% του σύμπαντος! Υπάρχουν βέβαια διάφορες θεωρίες για τη φύση της σκοτεινής ενέργειας. Π.χ. ότι είναι ιδιότητα του χώρου όπως εκφράζεται από την κοσμολογική σταθερά, έναν όρο απωθητικής δύναμης στις εξισώσεις της θεωρίας της βαρύτητας που ο ίδιος ο Αϊνστάιν είχε εισαγάγει και στη συνέχεια απορρίψει και έχει σχέση με την ενέργεια του κενού, απαραίτητο χαρακτηριστικό της Κβαντικής Φυσικής. Ίσως είναι ένα διαφορετικό πεδίο ενέργειας, που έχει αποτέλεσμα μια δύναμη αντίθετη από τη βαρύτητα, μια οντότητα που κάποιοι θεωρητικοί ονομάζουν Πεμπτουσία, όμως δε γνωρίζουμε καθόλου τις ιδιότητες αυτής της οντότητας για να μπορέσουμε να την προσδιορίσουμε.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Καθώς το σύμπαν διαστέλλεται, η πυκνότητα ενέργειας της υλοακτινοβολίας (δηλαδή της κανονικής ύλης, σκοτεινής ύλης και της ακτινοβολίας) ελαττώνεται, κατ' αναλογία με την εκτόνωση ενός αερίου σε κύλινδρο (αύξηση του όγκου του) οπότε το περιεχόμενό του ψύχεται. Όμως η πυκνότητα της σκοτεινής ενέργειας ελαττώνεται πολύ πιο αργά ή παραμένει σταθερή (εάν είναι κοσμολογική σταθερά) και τελικά η σκοτεινή ενέργεια υπερισχύει της παγκόσμιας έλξης και προκαλεί την επιτάχυνση της διαστολής του Σύμπαντος. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε και πιο πρόσφατα με τη μελέτη 200.000 γαλαξιών από το Αστεροσκοπείο της Αυστραλίας, χρησιμοποιώντας διαφορετική μεθοδολογία από αυτή που περιγράψαμε.

Καθώς η επιταχυνόμενη διαστολή συνεχίζεται, το Σύμπαν παγώνει έως ότου δε θα είναι ικανό πλέον να συντηρήσει ζωή. Η απόσταση μεταξύ γαλαξιών θα μεγαλώνει όλο και πιο γρήγορα έως ότου η ερυθρά μετατόπιση θα είναι τόσο μεγάλη που δε θα μπορούμε πλέον να τους δούμε. Νέα άστρα δε θα μπορούν να σχηματίζονται πλέον, γιατί δε θα υπάρχει αρκετά πυκνή μεσοαστρική ύλη για να συγκεντρωθεί με τη βοήθεια της βαρύτητας, ενώ τα υπάρχοντα άστρα θα χάσουν την λαμπρότητά τους και το Σύμπαν θα σκοτεινιάζει συνεχώς και τελικά ακόμη και οι μαύρες τρύπες στις οποίες θα καταλήξουν τα άστρα θα εξατμισθούν και θα εξαφανιστούν. Αυτό το σενάριο οδηγεί προς τη Σκοτεινή Εποχή και το Θερμικό Θάνατο του Σύμπαντος.

Κατά ένα άλλο από πολλή σενάρια, μπορεί στην πορεία να αλληιάξει η μορφή της σκοτεινής ενέργειας, δηλαδή να αρχίσει να ελαττώνεται γρήγορα (κάτι παρόμοιο πιστεύεται πως έγινε στην αρχή της δημιουργίας του σύμπαντος) και να υπάρχει αρκετή πυκνότητα υλοακτινοβολίας (κυρίως δηλαδή σκοτεινή ύλη) ώστε να υπερισχύσει οδηγώντας το σύμπαν σε συστολή και τελικά σε μια νέα Μεγάλη Έκρηξη (Big Bang) και την επαναδημιουργία του σύμπαντος.

Είναι γεγονός λοιπόν η ύπαρξη τόσο της σκοτεινής ύλης όσο και της σκοτεινής ενέργειας με αναμενόμενες επιπτώσεις στην εξέλιξη του σύμπαντος που εξαρτώνται από τον τρόπο που χειρίζεται κανείς τις δύο αυτές οντότητες ανάλογα με τη θεωρία που χρησιμοποιεί. Όμως, για ό,τι αφορά στην εξέλιξη του Σύμπαντος, για τίποτα δε θα είμαστε σίγουροι αν πρώτα δεν καταλάβουμε τις ακριβώς είναι η Σκοτεινή Ύλη, υπεύθυνη για τη συγκρότηση του Σύμπαντος και η Σκοτεινή Ενέργεια, που προσπαθεί να το διασκορπίσει στα πέρατα της δημιουργίας.

Το φως όπως εκπέμπεται τη στιγμή που δημιουργείται

Το φως μετατοπίζεται στο ερυθρό μέχρι να έλθει σ' εμάς λόγω της διαστολής του Σύμπαντος

Μυστήρια στον μακρόκοσμο και τον μικρόκοσμο

Η ΠΙΝΔΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ

Εκδήλωση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης στις 30/03/2014

- Προβολή της ταινίας του Δημήτρη Κουτσιαμπασάκου «Ο ΜΑΝΑΒΗΣ» (ΕΛΛΑΔΑ, 2013)
- Συζήτηση με εισηγητές τους Δημήτρη Κουτσιαμπασάκο (σκηνοθέτη της ταινίας) και Χρήστο Δερμεντζόπουλο (Αναπληρωτή Καθηγητή Ανθρωπολογίας της Τέχνης στο Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων)

ΕΝΑΣ ΤΟΠΟΣ ΜΝΗΜΗΣ

Του Χρήστου Δερμεντζόπουλου

Ο Δ. Κουτσιαμπασάκος έχει εμμονή με τον τόπο του. Στις περισσότερες ταινίες του, τόσο ντοκιμαντέρ όσο και μυθοπλασίας, ασχολείται με τον γενέθλιο τόπο. Αυτή η εμμονή, όμως, δεν προκύπτει ως μία ηθογραφία παλαιού τύπου αλλά ως μία ουσιαστική αναζήτηση αυτού που λέμε παράδοση και παραδοσιακότητα. Ο τόπος, λοιπόν, και τα τοπία στο έργο του Κουτσιαμπασάκου έχουν ουσιαστικό ρόλο στην αφήγηση της ιστορίας είτε μιλάμε για τις ταινίες μυθοπλασίας του είτε για τα ντοκιμαντέρ. Θα μπορούσα να πω ότι ο αυτό που φαίνεται να κυριαρχεί και ουσιαστικά να πρωταγωνιστεί στην ταινία είναι ο ορεινός χώρος, ο τόπος. Αυτός ο τόπος καθορίζει τη δράση των ανθρώπων και αναδεικνύει, την ίδια στιγμή, τις πιθανές προσλήψεις και επινοήσεις του από τους άλλους.

Ο *μανάβης* είναι ένα ντοκιμαντέρ που προσεγγίζει, σε μεγάλο βαθμό, αυτό που χαρακτηρίζουμε ως εθνογραφικό κινηματογράφο. Χωρίς να έχει τη βούληση για κάτι τέτοιο, ο Κουτσιαμπασάκος ουσιαστικά προσεγγίζει τη σύγχρονη πραγματικότητα του ορεινού χώρου, τόσο τον τόπο όσο και τους ανθρώπους, με εθνολογική ματιά. Δίνει φωνή στους ανθρώπους αυτού του τόπου αναδεικνύοντας πραγματικότητες που ξεφεύγουν από τους επίσημους κανόνες και βρίσκονται καταχωνιασμένες στις νοοτροπικές καταβολές του παρελθόντος.

Εάν, ωστόσο, ο τόπος που παρουσιάζει ο σκηνοθέτης είναι οικείος σε πολλούς σύγχρονους θεατές, τι γίνεται με τους άλλους, αυτούς που δεν έχουν μνήμες από τους μη αστικούς τόπους, όπου τα ορεινά τοπία βρίσκονται είτε καταχωνιασμένα στη μακρινή μνήμη τους είτε δεν τα γνωρίζουν καθόλου; Εδώ έρχεται η δύναμη του μέσου. Ο Κουτσιαμπασάκος, ξέροντας να αφηγηθεί μια ιστορία, γνωρίζοντας τα εκφραστικά μέσα του κινηματογράφου, είτε του αφηγηματικού είτε του κινηματογράφου τεκμηρίωσης, δημιουργεί πολιτισμική μνήμη στους θεατές. Τι εννοώ: Ο κινηματογράφος

Χρήστος Δερμεντζόπουλος και Δημήτρης Κουτσιαμπασάκος (Από την εκδήλωση της ΚΛΗ)

είναι ένα μη εγγράμματο μέσο σε μια εποχή εγγραμματοσύνης. Κατά συνέπεια, μπορεί να δημιουργήσει πραγματικότητα και να την επιβάλει, με τη δύναμη του μέσου, στον θεατή ο οποίος, με τη σειρά του, αποδέχεται τη μνήμη αυτή ως μία ενδεχόμενη πραγματικότητα.

Η επινοήση του τόπου μας φέρνει κοντά στον τρόπο αντιμετώπισης του θέματος της μνήμης. Αυτό, λοιπόν, που με εντυπωσιάζει είναι ο διάλογος που ανοίγει ένας νέος δημιουργός με το παρελθόν. Μόνο που το παρελθόν αυτό ο σκηνοθέτης της ταινίας δεν το χειρίζεται με κάποιον φορκλορικό ή νοσταλγικό τρόπο αλλά με όρους ιστορίας. Ή τουλάχιστον με όρους αναστοχαστικής νοσταλγίας, όπως θα έλεγε η Svetlana Boym (S. Boym, *The Future of Nostalgia*, Basic, New York 2001). Είναι τούτο το σημείο άλλωστε που διαχωρίζει την ταινία του από πολλές άλλες προσπάθειες νέων Ελλήνων δημιουργών που κινούνται με επιμονή και εμμονή στο παρόν. Σε ένα πανταχού παρόν, απόλυτα νατουραλιστικό, ο Κουτσιαμπασάκος αντιπαραθέτει την ιστορικότητα των καταστάσεων.

Έτσι, η ιστορία της ταινίας, αλλά και η ίδια η ταινία, μετατρέπεται σε έναν τόπο μνήμης (P. Nora, *Les lieux de memoire*, Gallimard, Paris 1997) που διεκδικεί εκ νέου το παρόν μέσα από τους καθορισμούς του παρελθόντος.

Η τέχνη της φωτογραφίας

«THE MIGRANT MOTHER» ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΥΣΤΥΧΙΑ

Του *Γιάννη Αυγέρη*

Αμερική 1929. Στις 29 Οκτωβρίου (μαύρη Τρίτη) η Γουόλι Στριτ καταρρέει. Πολλές τράπεζες, που είχαν τοποθετήσει τα χρήματα των πελατών τους σε μετοχές για να αποκομίσουν μεγαλύτερα κέρδη, αντιμετωπίζουν δυσεπίλυτα προβλήματα και τις επόμενες μέρες κηρύσσουν πτώχευση.

Το χρηματιστηριακό κραχ χειροτέρευσε την ήδη εύθραυστη κατάσταση της αμερικανικής οικονομίας και συνέβαλε στη Μεγάλη Οικονομική Ύφεση της δεκαετίας του '30, που έπληξε Ευρώπη και Αμερική, με πτωχεύσεις εταιρειών, μαζική ανεργία και μεγάλη κεφαλαιοκρατική συγκέντρωση.

Σε αριθμούς:

2.000.000 έμειναν άνεργοι.

12.000 έχαναν τη δουλειά τους κάθε μέρα.

20.000 επιχειρήσεις κήρυξαν πτώχευση.

1.616 τράπεζες πτώχευσαν.

1 στους 20 γεωργούς ξεσιπώθηκαν.

23.000 αυτοκτονίες σημειώθηκαν σ' ένα χρόνο, αριθμός ρεκόρ.

Έτσι, στα μέσα της δεκαετίας του '30, στην καρδιά της μεγάλης ύφεσης, μια ομάδα Αμερικανών φωτογράφων ξεκινάει ένα φωτογραφικό πρόγραμμα δύο κυβερνητικών σχεδίων των ΗΠΑ, του Resettlement Administration (RA 1935-1937) και του Farm Security Administration (FSA 1937-1942), μέρος του New Deal, με βασική αποστολή την καταγραφή της κατάρρευσης των μικροϊδιοκτητών γεωργών εξαιτίας της μεγάλης ύφεσης και της προσπάθειας του F. Roosevelt να αντισταθμίσει το μεγάλο κραχ.

Ο βαθύτερος σκοπός του φωτογραφικού μηχανισμού ήταν, στην ουσία, προπαγανδιστικός, ώστε να βελτιώσει τη δημόσια εικόνα των προγραμμάτων του New Deal. Επικεφαλής της φωτογραφικής ομάδας ορίστηκε ο Roy Stryker (φωτογράφος και ο ίδιος), ο οποίος προσέλαβε και συνεργάστηκε με ήδη γνωστούς και αναγνωρισμένους από τα εικονογραφημένα περιοδικά της εποχής φωτογράφους (αναφέρουμε ενδεικτικά μερικούς: Doris Ulman, Arthur Rothstein, Carl Mydans, Walker Evans, Russel Lee, Margaret White και την πιο αντιπροσωπευτική, Dorothea Lange).

Ο στόχος του προγράμματος ήταν να τεκμηριώσει φωτογραφικά τις προσπάθειες της αμερικανικής κυβέρνησης για την αποκατάσταση των ακτημόνων αγροτών, που καταστράφηκαν από την οικονομική κρίση.

Ντοροθέα Λανγκ: «Migrant Mother» / Φλόρενς Όουεν Τόμσον (1936)

Σ' ένα δεύτερο στάδιο, επικεντρώθηκε στον τρόπο ζωής των "μεσιακάρηδων" (sharecroppers) στο Νότιο και των νομάδων καρποσυλλεκτών ή ακτημόνων αγροτών, επιδιώκοντας να αποδώσει με αξιοπρέπεια τις τραγικές συνθήκες και τη φτώχεια που μάστιζε ολόκληρες περιοχές.

Όσο το πρόγραμμα προχωρούσε, οι φωτογράφοι άρχισαν να καταγράφουν τις σκληρές συνθήκες στον αγροτικό και αστικό χώρο σε όλες σχεδόν τις Πολιτείες της Αμερικής αλλά και την κινητοποίηση για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και, κυρίως, την απασχόληση των γυναικών στην πολεμική βιομηχανία.

Ο John Tagg θεωρεί ότι: «αυτό το φωτογραφικό πρόγραμμα δεν είναι απλώς ένα φωτογραφικό τεκμήριο της κυρίαρχης οπτικής για την αμερικανική ζωή μεταξύ του 1935-44 και φωτογραφικό ντοκουμέντο της Μεγάλης Ύφεσης, ούτε απλώς προϊόν της προσπάθειας των φωτογράφων να βρουν μια οπτική γλώσσα που να δίνει στο αστικό κοινό της Αμερικής τις κοινωνικές συνέπειες της ύφεσης και τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης των αγροτών, αλλά να δίνει και την κρατική αρωγή και προσπάθεια για την ανακούφιση και επανένταξη τους».

Όπως γράφει η Naomi Rosenblum, ιστορικός της φωτογραφίας, το FSA λειτούργησε ουσιαστικά ως φωτογραφικό πρακτορείο που έδινε εικόνες για φωτοδημοσιογραφική χρήση:

Πολ Σ. Τέιλορ: «Ντοροθέα Λανγκ» (1934)

«[...] Από κοινού με άλλα κυβερνητικά γραφεία που ασχολούνταν με φωτογραφικά προγράμματα το FSA παρείχε τυπωμένες φωτογραφίες για αναπαραγωγή στον καθημερινό και περιοδικό τύπο. Σ' αυτό το πρόγραμμα, οι φωτογράφοι έπαιρναν οδηγίες για τις λήψεις, βάσει των οποίων εργάζονταν, δεν τους ανήκαν τα αρνητικά και δεν είχαν κανένα έλεγχο στο κόψιμο, τον συνδυασμό και τη λεζάντα των εικόνων. Η θέση τους ήταν παρόμοια με αυτή των φωτοδημοσιογράφων που εργάζονταν για τον εμπορικό τύπο - μια κατάσταση που τόσο ο Evans όσο και η D. Lange έβρισκαν ιδιαίτερα δυσάρεστη» (Naomi Rosenblum 1977).

Αρκετοί από τους φωτογράφους απέφυγαν την απλή καταγραφική φωτογραφία και τα έργα τους έδιναν έμφαση στην απεικόνιση της ανθρώπινης φτώχειας και του πόνου. Εμβληματικές παρουσίες στην φωτογραφική ομάδα η Dorothea Lange, με την πασίγνωστη φωτογραφία- σύμβολο του οικονομικού μετανάστη (The Migrant Mother), και ο Evans.

Η A. Solomon-Godeau αναφέρει:

«Σχολιάζοντας το έργο της Dorothea Lange ο κινηματογραφιστής Pare Lorentz σημείωσε τα εξής: επέλεξε με αλάνθαστο μάτι. Δε θα βρείτε στη σειρά των προσωπογραφιών της τους σκληρούς μάγκες, τους μοιρολάτρες, τους αγύρτες, τους αποτυχημένους, τα κατακάθια μιας χώρας».

Και η Andrea Fisher στο Let us Now Praise Famous Women αναφέρει:

«Η Dorothea Lange έγινε βασική μορφή στην προσπάθεια να εξασφαλισθεί ο ανθρωπισμός του ντοκουμέντου. Παρουσιάστηκε επανειλημμένα στα ηλαϊκά περιοδικά ως "μητέρα" του ντοκουμέντου: η μικρή γυναίκα που θα χάραζε ιδέες προκαλώντας το προσωπικό συναίσθημα. Μέσω του πάθους της για τους άπορους αγρότες μετανάστες, τα προγράμματα του New Deal για την αγροτική μεταρρύθμιση θα μπορούσαν να νομιμοποιηθούν, όχι ως επίδειξη δύναμης, αλλά ως άσκηση ενδιαφέροντος».

Έτσι, η θέση της στην κατασκευή της ρητορικής του ντοκουμέντου ήταν ριζικά διαφορετική, αλλά εξίσου σημαντική με αυτήν του W. Evans, που είναι ευρύτερα αναγνωρισμένος ως η παραδειγματική μορφή του ντοκουμέντου. Ενώ ο Evans θεωρήθηκε εγγυητής της τιμίας

Γουόκερ Ίβανς (1936)

παρατήρησης, με τις σωστά φωτισμένες μετωπικές λήψεις του, η Lange επαινέθηκε ως θεματοφύλακας της συμπόνοιας του ντοκουμέντου (Fisher 1987).

Η ίδια η Lange σ' ένα δοκίμιο που γράφτηκε σχεδόν 30 χρόνια μετά το γεγονός, με τίτλο «Η ανάθεση που δεν θα ξεχάσω ποτέ», αναφέρει για το ιστορικό της λήψης: «...Είδα την πεινασμένη και απειλησμένη μητέρα και πλησίασα σε να με τράβηξε μαγνήτης. Δε θυμάμαι πώς δικαιολόγησα την παρουσία μου ή τη φωτογραφική μηχανή μου, αλλά θυμάμαι ότι δεν μου έκανε καμία ερώτηση. Έκανα πέντε λήψεις, δουλεύοντας όλο και πιο κοντά, από την ίδια κατεύθυνση. Δε ρώτησα το όνομά της ή την ιστορία της. Μου είπε την ηλικία της, ότι ήταν 32 ετών. Είπε ότι ζούσε με κατεψυγμένα λαχανικά από τα γύρω χωράφια και με πουλιά που σκότωναν τα παιδιά. Είχε μόλις πουλήσει τις ρόδες από το αμάξι της για να αγοράσει τρόφιμα. Κάθισε σ' εκείνη τη λιτή σκηνή με τα παιδιά της γύρω της. Έμοιαζε να ξέρει ότι οι εικόνες μου θα τη βοηθούσαν και έτσι με βοήθησε. Υπήρξε ένα είδος ισότητας» (Lange 1960).

Όσο για την ίδια τη Migrant Mother (το όνομά της Florence Thompson) εντοπίστηκε το 1978 στο τροχόσπιτό της στην Καλιφόρνια. Μια από τις πιο γνωστές και πιο εντυπωσιακές φωτογραφίες του εικοστού αιώνα αποκαθιλήθηκε, καθώς μια ηλικιωμένη γυναίκα, φτωχή, με ένα ηλικιακό, μονότονο τρόπο, δεν ήταν σε θέση να λειτουργήσει ως μια εικόνα ευγένειας και θλίψης μπροστά στην ένδεια. Η φωτογραφία της εμφανίστηκε με πολλές μορφές και σε πολλά πλαίσια αναφοράς και αντίγραφα της αναπαράχθηκαν εκατομμύρια φορές. Ήταν μια από τις γνωστές μορφές, αλλά δεν είχε την ευκαιρία να σχολιάσει το γεγονός δημόσια παρά μόνο μετά από 50 χρόνια. Δήλωσε στο United Press ότι ήταν περήφανη που αποτελούσε το θέμα της φωτογραφίας, αλλά δεν είχε πάρει ούτε ένα σεντ από αυτό και ότι δεν τη βοήθησε καθόλου (Rosler 1989).

Για την ιστορία, η συλλογή των φωτογραφιών (77.000 φωτογραφίες) και των δύο προγραμμάτων μεταφέρθηκε στο Κογκρέσο. Μαζί με άλλες συλλογές, το αρχείο φτάνει στις 171.000 αρνητικά φιλμ, 107.000 φωτογραφίες και 1610 έγχρωμα slides.

Κινηματογραφικά βιβλία και περιοδικά

ΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ 2013

Του Δημήτρη Καλαντίδη

Κατά τη διάρκεια του 2013 κυκλοφόρησαν είκοσι τέσσερα βιβλία για τον κινηματογράφο. Έντεκα (46%) είναι βιβλία ιστορίας, κριτικής, θεωρίας, αισθητικής και κοινωνιολογίας του κινηματογράφου, έντεκα (46%) αφορούν πρόσωπα του κινηματογράφου και δύο (8%) περιλαμβάνουν τα βραβευμένα με έκδοση σενάρια του διαγωνισμού πολύ μικρών σεναρίων «microγραφη 2011» και «microγραφη 2012». Τους Έλληνες συγγραφείς απασχόλησαν θέματα από την ιστορία του ελληνικού και παγκόσμιου κινηματογράφου, ζητήματα αισθητικής και τεχνικής της έβδομης τέχνης και οι σχέσεις κινηματογράφου και επιστήμης, κινηματογράφου και λογοτεχνίας και κινηματογράφου και ζωγραφικής.

Επίσης, τους απασχόλησαν διάφορα πρόσωπα του ελληνικού και παγκόσμιου κινηματογράφου: ο Θόδωρος Αγγελόπουλος και το έργο του (τρία βιβλία), ο σκηνοθέτης του κινηματογράφου της πρωτοπορίας Θανάσης Ρεντζής, ο Χιλιανός σκηνοθέτης ντοκιμαντέρ Πατρίσιο Γκουσμάν και ο Γάλλος σκηνοθέτης Αλέν Γκιροντί.

Η σχέση της ψυχανάλυσης με τον κινηματογράφο, τα είδη ταινιών του Χόλιγουντ και ο κινηματογραφοφιλικός και ψυχαναλυτικός σχολιασμός ζητημάτων που έχουν απασχολήσει τον Γούντι Άλεν, είναι τα θέματα των ξένων κινηματογραφικών βιβλίων που μεταφράστηκαν στα ελληνικά.

Κατά τη διάρκεια του 2013 κυκλοφόρησαν, επίσης, τριάντα πέντε κατάλογοι κινηματογραφικών εκδηλώσεων και τρία ημερολόγια.

A. ΒΙΒΛΙΑ

I. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΘΕΩΡΙΑ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ – ΤΕΧΝΙΚΗ – ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

α. Βιβλία Ελλήνων συγγραφέων

ΗΛΙΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΚΩΝ.: *Ιστορία του παγκόσμιου κινηματογράφου. Φιλμογραφία 1895-2013. Τόμος Β΄ 2000-2013* (Θεσπρωτικό 2013, 208 σελ.).

ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ ΦΩΤΟΣ: *Χούντα είναι. Θα περάσει; Τα κινηματογραφικά Επίκαιρα στη διάρκεια της Δικτατορίας (1967-1974)* (Πρόλογος: Δέσποινα Ι. Παπαδημητρίου, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2013, 336 σελ.).

ΜΟΥΡΟΥΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ: *Ταινίες cult (125 χρόνια cult κινηματογράφος [1888-2013])*, Εκδόσεις Μιχάλη Σιδέρη, Αθήνα 2012 [2013], 64 σελ.).

ΣΙΑΚΑΣ ΣΠΥΡΟΣ Θ.: *Εκφράσου με animation. Αναλυτικές εικονογραφημένες οδηγίες δημιουργίας ταινίας κινούμενης εικόνας* (Καλλιτεχνική επιμέλεια – Εξώφυλλο – Εικονογράφηση: Σπύρος Θ. Σιάκας, Ομοσπονδία Κινηματογραφικών Λεσχών Ελλάδας/ΟΚΛΕ, Αθήνα 2013, 104 σελ. + CD ROM *Εκφράσου με animation*. Συμπληρωματικό πολυμεσικό υλικό).

Επίλογος 2013. Ετήσια Πολιτιστική Έκδοση. Αφιέρωμα, Θέατρο, Φεστιβάλ, Χορός, Εικαστικά, Φωτογραφία, Κινηματογράφος, Μουσική, Αρχιτεκτονική, Γράμματα, Τέχνες, Κόμικ, Πολιτιστική πολιτική, Media, Επέτειοι, Χρονολόγιο θεατρικών παραστάσεων («Αφιέρωμα στον Παντελή Βούλγαρη» και «Κινηματογράφος», ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, 22^{ος} χρόνος, Ιδρυτής: Σπύρος Γαλαίος, Σύμβουλος έκδοσης: Κώστας Γεωργουσόπουλος, Διευθυντής

έκδοσης: *Τάκης Βλαστός*, Αρχισυντάκτης: *Γιάννης Ν. Μπασκόζος*, Κείμενα για τον κινηματογράφο: *Αχιλλέας Ντελλής*, *Χρήστος Μήτσος* και *Γιώργος Παναγιωτάκης*, Επίλογος-Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, Αθήνα 2013, σσ. 16-47 και 263-294/602 σελ.).

Κινηματογράφος 2012 (Ετήσιος Οδηγός. Κινηματογράφος – Βιβλία, **ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ**, Αρχισυνταξία: *Δημοσθένης Ξιφιλίνος* και *Νέστορας Πουλλάκος*, Επιμέλεια έκδοσης: *Νέστορας Πουλλάκος*, Κείμενα: *Ανδρέας Τύρος*, *Νίνος Φένεκ Μικελίδης*, *Δημήτρης Κολλιοδήμος*, *Δημήτρης Μπάμπας*, *Αλέξης Ν. Δερμεντζόγλου*, *Τάσος Ρέτζιος*, *Γιάννης Φραγκούλης*, *Νέστορας Πουλλάκος*, *Νίκος Αλέτρας*, *Στράτος Κερσανίδης*, *Δημήτρης Χαρίτος*, *Ιφιγένεια Καθαντζή*, *Ρόμπι Εκσιέλ*, *Βασίλης Κεχαγιάς*, *Δημήτρης Καθαντίδης* και *Νίκος Τσαγκαράκης*, Πανελλήνια Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου, Αθήνα 2013, 318 σελ.).

β. Μεταφράσεις

LEBEAU VICKY: *Ψυχανάλυση και κινηματογράφος. Το παιχνίδι των σκιών* (Μετάφραση: *Ειρήνη Πυρπάσου*, Επιμέλεια – Πρόλογος για την ελληνική έκδοση: *Ρέα Βαλντέν*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2013, 282 σελ., 1^η έκδοση στα αγγλικά: 2001, 2^η έκδοση [αναθεωρημένη και συμπληρωμένη]: 2006).

SCHATZ THOMAS G.: *Τα είδη ταινιών του Χόλιγουντ. Φόρμουλες, κινηματογραφία και σύστημα παραγωγής των στούντιο* (Επιμέλεια: *Μιχάλης Κοκκώνης*, Μετάφραση: *Μάρα Τσούμαρη*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2013, 424 σελ., 1^η έκδοση στα αγγλικά: 1981).

γ. Βιβλία κινηματογραφικών εκδηλώσεων

ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ και **ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ** (Επιμέλεια): *Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας. Ζωγραφική και κινηματογράφος* (**ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ**, Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας και του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, «Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας», Αθήνα, 8/10/2010, Κείμενα: *Γιάννης Λεοντάρης*, *Εύα Στεφανή*, *Αναστασία Αντωνοπούλου*, *Άννα-Μαρία Σιχάνη*, *Νάντια Φραγκούλη*, *Ευριπίδης Γαραντούδης*, *Θανάσης Αγάθος*, *Δημήτρης Αγγελιάτος*, *Sylvia Karastathi*, *Βασιλική Κανελλιάδου*, *Ελευθέριος Μύστακας*, *Αλίκη Τσοτσόρου* και *Λητώ Ιωακειμίδου*, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας και Καλλιγράφου, Αθήνα 2013, 272 σελ.).

ΚΕΡΚΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ/ΚΕΡΚΙΝΟΣ DIMITRIS (Επιμέλεια/Editor): *Ματιές στα Βαλκάνια 1994-2013/Balkan Survey 1994-2013* (**ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ/ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ**, Αφιέρωμα στα είκοσι χρόνια του τμήματος «Ματιές στα Βαλκάνια» του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης,

Κείμενα: *Δημήτρης Κερκινός*, *Μισέλ Δημόπουλος*, *Dina Iordanova*, *Στράτος Κερσανίδης*, *Δημήτρης Μπάμπας*, *Θωμάς Λιναράς*, *Λευτέρης Χαρίτος*, *Γιάννης Παλαβός*, *Dan Fainaru*, *Γκέλυ Μαδεμλή*, *Jay Weissberg*, *Andrew Horton*, *Dominique Nasta*, *Meta Mazaj*, *Ελένη Βαρμάζη*, *Mihai Chirilov*, *Δημήτρης Χαρίτος* και *Μυρτώ-Ζωή Ρηγοπούλου*, Μεταφράσεις: *Κατερίνα Φρέιζερ*, *Γκέλυ Μαδεμλή*, *Λίλια Ψαρρού*, *Μυρτώ-Ζωή Ρηγοπούλου* και *Τίνα Σιδέρη*, 54^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης Αθήνα 2013, 112 σελ.).

ΚΙΜΟΥΡΤΖΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. (Επιμέλεια): *CineScience. Ο κινηματογράφος στον φακό της επιστήμης* (**ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ**, Σεμινάριο της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ρόδος, 2009-2010/2010-2011/2011-2012, Κείμενα: *Παναγιώτης Γ. Κιμουρτζής*, *Γιώργος Β. Δερτιλής*, *Τάσος Γιαννίτσας*, *Αντιγόνη Λυμπεράκη*, *Θάληα Δραγώνα*, *Άννα Φραγκουδάκη*, *Σπύρος Ράσης*, *Σταύρος Β. Θωμαδάκης*, *Φραγκίσκος Καλαβάσης*, *Θάνος Βερέμης*, *Ιωάννα-Σαπφώ Πεπελάση*, *Γιώργος Κόκκινος* και *Έλλη Λεμονίδου*, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2013, 400 σελ.).

II. ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

α. Βιβλία Ελλήνων συγγραφέων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΘΑΝΑΣΗΣ: *Κινηματογράφοντας σαν ζωγράφος. Το έργο του Θόδωρου Αγγελόπουλου συναντά τη ζωγραφική* (Vakxikon.gr, Αθήνα 2013, 134 σελ.).

ΚΑΪΛΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ: *Ένα παιδί μετράει τα πλάνα. 30 χρόνια ελληνικός κινηματογράφος* (Παραγωγή: *Ένα παιδί μετράει τα πλάνα. 30 χρόνια ελληνικός κινηματογράφος*, Εκδόσεις Αγγελάκη, Αθήνα 2013, 200 σελ.).

ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ: *Τάξη και χάος. Ζωγραφική/Θέατρο/Κινηματογράφος* («Ζωγραφική και κινηματογράφος», Εισαγωγή: *Καλλιόπη Ρηγοπούλου*, Πρόλογος: *Μάνος Στεφανίδης*, Επιμέλεια: *Μαρία Λαϊνά*, Καλειδοσκόπιο, Αθήνα 2013, σσ. 273-296/332 σελ.).

ΜΑΝΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ: «...το πρώτο πράγμα που 'κανε ο Θεός είναι το ταξίδι...». «*Το βλέμμα του Οδυσσέα*» του *Θόδωρου Αγγελόπουλου*. *Ημερολόγιο γυρισμάτων* (Μεταίχμιο, Αθήνα 2013, 320 σελ.).

ΜΟΥΡΟΥΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ: *Συζητώντας με δημιουργούς cult ταινιών* (Εκδόσεις Μιχάλη Σιδέρη, Αθήνα 2013, 48 σελ.).

THANASIS PETROU: *Actors* (CartoonArk, Αθήνα 2013, 64 σελ.).

β. Μεταφράσεις

VARTZBED ÉRIC: *Πώς ο Γούντι Άλεν μπορεί να αλλάξει τη ζωή σας* (Μετάφραση: *Ρίτα Κολλίτη*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2013, 120 σελ., 1^η έκδοση στα γαλλικά: 2011).

γ. Βιβλία κινηματογραφικών εκδηλώσεων

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ: *Θόδωρος Αγγελόπουλος. Με γυμνή φωνή/Α voix nue: Théο Angelopoulos* (Συνομιλίες με τον Θόδωρο Αγγελόπουλο για τη σειρά εκπομπών «Α voix nue: Théο Angelopoulos» του σταθμού France Culture της Κρατικής Γαλλικής Ραδιοφωνίας, 16-20/2/2009, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2013, 176 σελ.).

ΚΕΡΚΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ/KERKINOS DIMITRIS (Επιμέλεια/Editor): *Πατρίσιο Γκουσμάν/Patricio Guzmán* (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ/ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ, Αφιέρωμα στον Patricio Guzmán, Κείμενα: Δημήτρης Κερκινός, Patricio Guzmán, Dennis West, Γιάννης Σ. Κυριακάκης, Pamela Biénozobas, Κωνσταντίνος Αϊβαλιώτης και Thierry Méranger, Μεταφράσεις: Μαίρη Κιτρορέφ και Μυρτώ-Ζωή Ρηγοπούλου, 15^ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης-Εικόνες του 21^{ου} αιώνα/Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Αθήνα 2013, 80 σελ.).

ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ ΗΡΑΚΛΗΣ: *Η αισθητική ανθρωπολογία στον κινηματογράφο του Θανάση Ρεντζή* (Αφιέρωμα στον Θανάση Ρεντζή, Εισαγωγή: Σωτήρης Δημητρίου, 3^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ψηφιακού Κινηματογράφου της Αθήνας και Εκδόσεις Κούντα, Αθήνα 2013, 186 σελ.).

ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΑ/CHRISTOPOULOU ELENA (Επιμέλεια/Editor): *Αλέν Γκιροντί/Alain Guiraudie* (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Ειδικό αφιέρωμα στον Alain Guiraudie, Κείμενα: Έλενα Χρηστοπούλου, Michael Sicinsky, Λήδα Γαλανού, Μάριος Ψαρράς, Αφροδίτη Νικολαΐδου, Τάσος (ΤΑΖ) Θεοδωρόπουλος, Γιώργος Κρασσακόπουλος, Κωνσταντίνος Καϊμάκης, Φαίδρα Βόκαλη, Γιάγκος Αντίοχος και Γκέλυ Μαδεμλή, Μεταφράσεις: Έλενα Χρηστοπούλου, Γκέλυ Μαδεμλή και Ηλίας Σβύνος, 54^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Αθήνα 2013, 96 σελ.).

III. ΣΕΝΑΡΙΑ

α. Βιβλία Ελλήνων συγγραφέων

12 μικρά σενάρια. Τόμος πέμπτος (Βακαλιός – Βαλασιάδης – Ιωσφίδου – Καϊράκη – Καρακάσης – Μαθαράκης – Μπαρούχα – Ολσέφσκι – Περράκης – Σέμκος – Σοφιανοπούλου – Χιωτέλλης – Τιμητική διάκριση έκδοσης: Θεοδώρου – Τσίκρας – Τσιτσιπού, t-shOrt, Αθήνα 2012 [2013], 116 σελ.).

12 μικρά σενάρια. Τόμος έκτος (Αγγελάκη – Αϊβαζοπούλου – Κουρελιές – Λιθούργου – Μαστροκάλλου – Ραπακούσιος – Σταθοπούλου – Σωτηρίου – Τερζίδου – Φρουδαράκης – Φωτιάδου – Χιωτέλλης – Τιμητική διάκριση έκδοσης: Τσίκρας – Χασάπης, t-shOrt, Αθήνα 2013, 104 σελ.).

IV. ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Ημερολόγιο 2014. Μια φορά κι έναν καιρό... είχαμε και κότερο! (Σχεδιασμός -Επιμέλεια: Γιώργος Σιούρτης, Φω-

τογραφικό αρχείο: Klaketa και Χρήστος Σταθακόπουλος, Klaketa/Εκδόσεις Σιούρτης, Αθήνα 2013, 28 σελ.).

Ημερολόγιο 2014. Μια φορά κι έναν καιρό... είχαμε και κότερο! (Επιμέλεια: Γιώργος Σιούρτης, Klaketa/Εκδόσεις Σιούρτης, Αθήνα 2013, 28 σελ.).

Ημερολόγιο 2014. Το σπιτικό φαγητό επιστρέφει στην Κουζίνα α, ή ελληνικά! (Δημιουργικό – Επιμέλεια: Γιώργος Σιούρτης, Φωτογραφικό αρχείο: Klaketa, Klaketa/Εκδόσεις Σιούρτης, Αθήνα 2013, 28 σελ.).

V. ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

10th Naoussa International Film Festival. 10ve Cinema/10^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Νάουσας. 10ve Cinema

12^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Κινουμένων Σχεδίων Υπαίθρου-Όψεις του Κόσμου. Πρασιείο Αυδήμου-Κύπρος /12th International Countryside Animafest Cyprus-Views of the World. Prastio Avdimou

13^η Ευρωπαϊκή Συνάντηση Νεανικής Οπτικοακουστικής Δημιουργίας Camera Zizanio. Πύργος/13th European Meeting of Young People's Audiovisual Creation Camera Zizanio. Pyrgos

14^ο Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Κινηματογράφου. Αθήνα-Θεσσαλονίκη/14e Festival du Film Francophone. Athènes-Thessalonique

15^ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης-Εικόνες του 21^{ου} αιώνα/15th Thessaloniki Documentary Festival-Images of the 21st Century

16^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους. Πύργος/16th Olympia International Film Festival for Children and Young People. Pyrgos

2^η Εβδομάδα Αφρικανικού Κινηματογράφου/2nd African Film Week

21^ο Μεσογειακό Φεστιβάλ Νέων Κινηματογραφιστών. Λάρισσα/21st Mediterranean Festival of New Film-makers. Larissa

26^ο Πανόραμα Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου/Panorama of European Cinema

3^η Εβδομάδα Βραζιλιάνικου Κινηματογράφου. Cine BRatenas 3^ο Be There! Corfu Animation Festival

3^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου. Λεμεσός/The International Short Film Festival of Cyprus. Limassol

3^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ψηφιακού Κινηματογράφου Αθήνας.AIDFF

3rd International Film Festival of Patmos-IFFP/3^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Πάτμου

36^ο Φεστιβάλ Ελληνικών Ταινιών Μικρού Μήκους Δρά-

μας. 19^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας/36th National Short Film Festival in Drama. 19th International Short Film Festival in Drama

4^η Εβδομάδα Ισπανικού Κινηματογράφου. Μισός αιώνας κωμωδίας

4^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Κορινθίας Πελοποννήσου «Γέφυρες». Κόρινθος/4th Peloponnesian Corinthian International Film Festival «Bridges». Corinth

5^ο Φεστιβάλ Κυπρίων Σκηνοθετών. Κάτω από τ' αστέρια. Λευκωσία-Δερύνεια

54^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης/54th Thessaloniki International Film Festival

54^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Οι ταινίες από το Α ως το Ω/54th Thessaloniki International Film Festival. The Films from A to Z

54^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Περιφερειακές εκδηλώσεις. Πτολεμαΐδα-Ξάνθη-Κιλκίς-Κοζάνη-Καβάλα-Σέρρες-Βέροια-Φλώρινα-Αλέξανδρουπόλη-Καστοριά

6.0 Animasyros. Διεθνές Φεστιβάλ+Φόρουμ Κινουμένων Σχεδίων. Ερμούπολη-Σύρος/International Animation Festival+Forum. Hermoupolis-Syros

7^ο Outview Film Festival. Ημέρες Queer Κινηματογράφου. Δεν μας πέφτει ποτέ!

7^ο Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ-Docfest. Χαλκίδα

7^ο Φεστιβάλ Πρωτοποριακού Κινηματογράφου της Αθήνας/7th Athens Avant-Garde Film Festival

7th International Science Film Festival/7^ο Διεθνές Φεστιβάλ Επιστημονικών Ταινιών

8^ο Διεθνές Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Επιστημονικής Φαντασίας & Φανταστικού της Αθήνας. SFF-rated Athens

8^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Κύπρου. Λευκωσία/8th Cyprus International Film Festival. Nicosia

8^ο Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού/8th Lemesos International Documentary Festival.

Αφιέρωμα στο Εθνικό Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών-CNRS Images/Hommage au Centre National de la Recherche Scientifique-CNRS Images

Εικόνες & Όψεις του Εναλλακτικού Κινηματογράφου. Λευκωσία/Images&Views of Alternative Cinema. Nicosia

Κινηματογραφικές Μέρες-Κύπρος 2013. 11^ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου. Λεμεσός-Λευκωσία/Cyprus Film Days. 11th International Film Festival. Lemesos-Nicosia
Κώστας Γαβράς/Costa-Gavras. Πετροσπεκτίβα

Ταξίδι μέσα από τον κινηματογραφικό φακό του Αντονιόνι. Αφιέρωμα για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του (1912-2012)/Viaggio attraverso il cinema di Antonioni. Rassegna per I cento anni dalla nascita (1912-2012)

Το Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας ταξιδεύει...

Β. ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ZIZANIO (Έκδοση του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και νέους, 7^η περίοδος, Πύργος).

ΟΛΥΜΠΙΟΝ - ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ (Έκδοση του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης / Μηνιαία εφημερίδα του ΟΛΥΜΠΙΟΝ Renault).

ΠΡΟΣΕΧΩΣ (Περιοδική έκδοση της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης).

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ (Περιοδική έκδοση του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης).

ΣΙΝΕΜΑ (Τριμηνιαίο κινηματογραφικό περιοδικό).

ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ (Έκδοση του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας).

ΣΙΝΕΠΑΡΜΕΝΟΣ (Επιθεώρηση Κινηματογράφου, Θεάτρου, Πολιτισμού & Ποιότητας Ζωής, Λάρισα).

DOCFEST NEWS (Έκδοση του Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ Χαλκίδας).

MEDIA (Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση του MEDIA DESK HELLAS/Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου/Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

Γ. ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΜΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

54^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Αρχισυντάκτες: Στράτος Κερσανίδης και Δημοσθένης Ξιφιρίνος, Κείμενα: Δημήτρης Δρένος, Μαρίλια Καΐσαρ, Κώστας Καρδερίνης, Αλέξανδρος Μιηλκίδης και Γιώργος Παπαδημητρίου, περιοδικό **Φιλμ νουάρ** / Ειδικές εκδόσεις, Θεσσαλονίκη, 31 Οκτωβρίου και 7 Νοεμβρίου 2013, 16 σελ. και 8 σελ.)

Σύγχρονος ελληνικός κινηματογράφος, (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Κείμενα: Στάθης Βαλούκος, Θανάσης Ν. Βασιλείου, Βασίλης Βασιλικός, Κώστας Βρεττάκος, Μαρία Γαβαλά, Κώστας Γεωργουσόπουλος, Γιώργος Γκικαπέππας, Τάσος Γουδέλης, Αλέξης Ν. Δερμεντζόγλου, Μισέλ Δημόπουλος, Βασίλης Κεχαγιάς, Δέσποινα Μουζάκη, Δημήτρης Μπάμπας, Αγγελική Μυλωνάκη, Λευτέρης Ξανθόπουλος, Δημήτρης Παναγιωτάτος, Λάκης Παπαστάθης, Νίκος Παναγιωτόπουλος, Νέστορας Πουλάκος, Θόδωρος Σούμας, Ειρήνη Στάθη, Δημήτρης Σταύρακας, Μάνος Στεφανίδης, Σύλληλας Τζουμέρκας και Νότης Φόρσος, περιοδικό **Το δέντρο, τ. 191-192, Αθήνα, Φεβρουάριος 2013, σσ. 5-115/232 σελ.).**

Cinema 2013-2014. «Αθηνόγραμμα». Ετήσια έκδοση (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ, Συντακτική Ομάδα: Χρήστος Μήτσος, Γιάγκος Αντίοχος και Νίκος Βουλαλάς, περιοδικό **Αθηνόγραμμα, Αθήνα, Οκτώβριος 2013, 76 σελ.).**

ROMANAS

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η ολοκληρωμένη
ασφαλιστική εξυπηρέτηση!

ΚΑΡΝΕΑΔΟΥ 8 • 163 46 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ.: 210 99.58.700 • FAX.: 210 99.58.720

E-mail: info@romanas.gr

www.romanas.gr

ΣΟΦΙΑ
ΡΩΜΑΝΑ

ΚΑΡΝΕΑΔΟΥ 8, ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ

ΤΗΛ. 210 99 40 368

<http://www.romanas.gr/hair.htm>

ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ - ΟΥΖΕΡΙ

Οασις

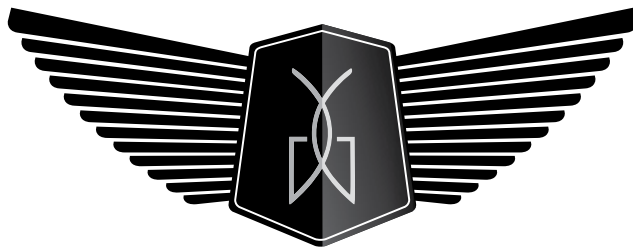
Κυριακή μεσημέρι
και αρχίσει ανοιχτά

Η αίθουσα διατίθεται
για κοινωνικές εκδηλώσεις

Μαρίνου Αντύπα 84
Ηλιούπολη
Τηλ.: 210.99.10.980

WALLPRESS CAFE

Μπότσαρη 6-8,
163 42 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 99 43 733
Wallpress@hotmail.com

GARAGE

(+30) 210 9945603
ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 3,
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
WWW.GARAGEPLACE.GR

email: info@fantastic-catering.com

Κατοστή: Λ. Βουλιαγμένης 147 • Αθήνα • Τηλ.: 210 9018194
2η Κατοστή: Μαρ. Αντύπα 152 • Ηλιούπολη • Τηλ.: 210 9904305

Πανουσάκης Θ. Α.Ε.
Αντύπα 33 | Ηλιούπολη | 210 9761339

Pan usakis wheel
ALL WHEELS AT ONE PLACE

ΕΛΑΣΤΙΚΑ - ΑΜΟΡΤΙΣΕΡ

Λειτουργούν όλα τα τμήματα :
Πνευματικών - Εγχειρίδιων
Κρουστών - Πληροφοριών
Ανώτερων Θεωρητικών
Φωνητικής και Βυζαντινής

Διεθνές Ωδείο Αθήνας
Ποσειδώνος 37 - Ηλιούπολη τηλ. - fax : 210 - 9918721
Εγγύηση για την ποιότητα των σπουδών σας

Η σχέση με την τέχνη
είναι σχέση ερωτική

ΓΚΑΛΕΡΙ Α
Αίθουσα Χόρου και Τέχνης
ΜΑΡΙΝΟΥ ΑΝΤΥΠΙΑ 126
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ ΤΗΛ: 9910969
9941440

ΦΡΑΓΚΙΟΥΔΑΚΗΣ

**ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟ
ΔΩΡΑ**

ΨΑΡΩΝ 4
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ, ΤΗΛ: 99 16 871

ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ

Η Τσούσκα

ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΕΑΚΗ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ 39
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ, ΤΗΛ. 210 9922800

BeE Ro LOGY

Science of Beer

beer + restaurant

Ηρώων Πολυτεχνείου 4Α • 163 42 Ηλιούπολη
Τηλ. 211 184 8866 • e-mail: info@beerology.eu

DIESEL
CHEVIGNON
Levi's
UNIFORM
K EDWIN
Retro
Lee
SPORC και άλλα
ΜΟΔΑ σε γυναικεία
μάκριες

501
Levi's

LOLO
POLO
MEXICANO
WATER GARDEN
Lee Cooper

**ΤΟ Νο 1 ΣΤΟ
ΣΠΟΡ ΝΤΥΣΙΜΟ**

ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ
ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ
ΣΕ 6 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΣΤΕΦΟΥ
casual

ΣΤΕΦΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ "ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ" Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ 6 ΤΗΛ. 9959839
BLUES INTERNATIONAL - Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ 9 ΤΗΛ. 9920855

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ

ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΛΕΜΟΝΑΤΟ

Τα καταστήματά μας

ΣΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

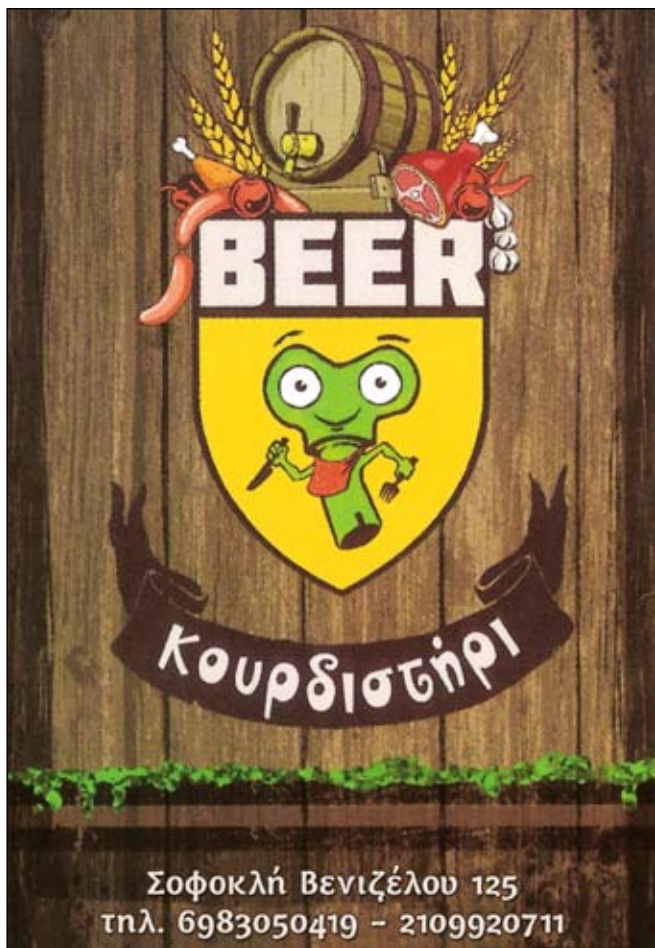

1. Κατάστημα
Διγενή 18, Ηλιούπολη
τηλ.: 210 - 97.35.108
& 210 - 97.33.196

2. Κατάστημα
Θεομητορος 62
210-98.34.777 & 210-98.52.777

δωρεάν διανομή κατ' οίκον

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΛΕΣΧΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

τηλ.: 210 994 1199

κιν.: 6945 405 825

e-mail: okleathens@gmail.com

GREEK
FEDERATION OF
FILM SOCIETIES

tel.: 210 994 1199

mob.: 6945 405 825

e-mail: okleathens@gmail.com

oklegr.blogspot.gr

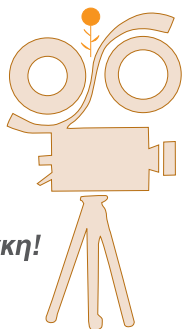
ΣΤΗΛΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Περιμένουμε

τις προτάσεις σας,
τις απόψεις σας,
τις συνεργασίες σας.

Το επόμενο τεύχος σας έχει ανάγκη!

Η Κινηματογραφική Λέσχη Ηλιούπολης
τώρα και στο ραδιόφωνο. Ακούτε την
εκπομπή μας «Κινηματογράφος για πάντα» στο διαδικτυακό
ραδιοφωνικό σταθμό Ilioupolis OnAir, στη διεύθυνση: www.ilioupolisonline.gr

Μην ξεχνάτε

Όλο το καλοκαίρι κάθε μέρα προβολές ταινιών
στο ΘΕΡΙΝΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ «ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ»

Αλλαγή προγράμματος:

ΔΕΥΤΕΡΑ (προβολή ταινίας για παιδιά)

ΤΕΤΑΡΤΗ (προβολή της Κινηματογραφικής Λέσχης Ηλιούπολης)
ΠΕΜΠΤΗ και **ΣΑΒΒΑΤΟ**

Ώρες προβολών: 9:00 μ.μ. και 11:00 μ.μ.

Ιστοσελίδα: www.klh.gr / E-mail: info@klh.gr

**Τώρα και στο
facebook**